KURIER WILEŃSKI

30 czerwca – 1 lipca 2026 r. Nr 72 (19727) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

Odbudowa Ukrainy. Izgorodinas: „To będzie spory skok gospodarczy” »6-7

Rekrutacja do polskich uczelni: ułatwienia dla maturzystów z Litwy »12-13

Wędkarze stawiają na ochronę ryb »16

Upały uderzają w zdrowie »29

Studia po polsku na Litwie.

Wyższe wykształcenie w języku ojczystym

Fot. Marian Paluszkiewicz

Do drugiej połowy lipca trwa pierwszy etap rekrutacji na studia wyższe. Na Litwie możliwość podjęcia studiów wyższych w języku polskim oferują trzy uczelnie: Uniwersytet Wileński, Uniwersytet Witolda Wielkiego oraz Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie. „KW” przyjrzał się ofertom uczelni. »8-9

Ultimatum Zełenskiego. „Białoruś wspiera Rosję” »14-15

ISSN 1392-0405

Litwę dusi fala upałów, ale ochłodzenie niebawem »28

eprasa.pl 86ac1a63ca

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski"
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis"
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
MIDAS

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Program upamiętnienia 82. rocznicy Operacji „Ostra Brama"

Na Wileńszczyźnie w dniach 7-9 lipca będą miały miejsce uroczystości upamiętnienia Operacji „Ostra Brama". Poniżej podajemy pełny program wydarzeń.

Program uroczystości:

7 lipca (**wtorek**)

• **godz. 12:00** — Apel pamięci w kwaterze poległych w walce o Wilno żołnierzy Armii Krajowej w Skorbucianach;

• **godz. 14:30** — uroczystość złożenia wieńców przy pomniku w Boguszach upamiętniającym aresztowanie oficerów sztabu Okręgu Wileńskiego Armii Krajowej przez NKWD.

• **godz. 16:00** — ceremonia składania wieńców w kwaterze poległych w walce o Wilno żołnierzy Armii Krajowej na Cmentarzu w Kolonii Wileńskiej.

(**O godz. 11:00** spod Domu Kultury Polskiej w Wilnie /ul. Nowogródzka 76/ do Skorbucian i innych miejsc uroczystości odjedzie autokar).

9 lipca (**czwartek**)

• **godz. 13:00** — Msza św. w języku polskim w intencji odnalezienia doczesnych szczątków ppłk. Władysława Żwańskiego ps. „Błękit" w Kościele pw. Świętej Trójcy w Widziszkach w rejonie wiłkomierskim (Paupio g. 2, Vidiškiai, Ukmergės r.);

• **godz. 14:30** — Krótki wykład o Narodowym Zjednoczeniu Wojskowym, Apel Pamięci na terenie przykościelnym w symbolicznym miejscu pamięci narodowej — grobowiec z tablicą memoratywną — zapalenie znicza, odegranie „Ciszy".

(**O godz. 11:00** spod Domu Kultury Polskiej w Wilnie /ul. Nowogródzka 76/ do miejsca uroczystości odjedzie autokar).

10 lipca (**piątek**)

• **godz. 15:30** — uroczysty Apel Pamięci przy Mauzoleum Matki i Serca Syna na Cmentarzu na Wileńskiej Rossie;

13 lipca (**poniedziałek**)

• **godz. 13:30** — składanie wieńców przy zbiorowej mogile żołnierzy AK w Kalwarii Wileńskiej.

• **godz. 15:00** — uroczystości w Krawczunach w 82. rocznicę bitwy II Zgrupowania Wileńskiej Armii Krajowej stoczonej na odcinku Krawczuny – Płocieniszki – Nowosiółki.

Program:

• Oficjalne złożenie wieńców i kwiatów
• Msza święta
• Wiec pamięci
• Koncert patriotyczny
• Piknik żołnierski

(**O godz. 14:00** spod Domu Kultury Polskiej w Wilnie /ul. Nowogródzka 76/ do miejsca uroczystości w Krawczunach odjadą autokary).

Opr. J. B.,
na podst. mat. pras.

Obchody 80. rocznicy Operacji „Ostra Brama" na Rossie w Wilnie **Fot. Apolinary Klonowski**

eprasa.pl 86ac1a63ca

Rys. Władysław Mickiewicz

Polska: podpisano umowę na zakup trzech okrętów podwodnych A26

W obecności szefów rządów Polski i Szwecji, Donalda Tuska i Ulfa Kristerssona, podpisana została w poniedziałek umowa na zakup dla polskiej Marynarki Wojennej trzech szwedzkich okrętów podwodnych A26.

Polska ma pozyskać trzy okręty podwodne typu A26 klasy Blekinge, budowane przez szwedzki koncern Saab Kockums dla marynarki Szwecji. W listopadzie ub.r. Szwecja została wybrana na partnera programu Orka, a oba państwa podpisały międzyrządowe porozumienie otwierające drogę do realizacji projektu.

Nowe okręty wyposażone będą w napęd diesel-elektryczny z systemem napędu niezależnego od powietrza (AIP), umożliwiającym wielodniowe pozostawanie w zanurzeniu bez konieczności wynurzania się w celu ładowania akumulatorów. Mają zastąpić wysłużony ORP „Orzeł", obecnie jedyny pozostający w służbie okręt podwodny Marynarki Wojennej.

Pierwszy okręt ma zostać przekazany Polsce w 2030 r., a dwa kolejne w następnych latach. Według wcześniejszych szacunków wartość programu może sięgnąć około 20 mld zł. Kontrakt ma obejmować nie tylko budowę i dostawę okrętów, lecz także pakiet logistyczny, wsparcie eksploatacji, szkolenie personelu oraz przygotowanie infrastruktury niezbędnej do ich wprowadzenia do służby.

Program przewiduje również współpracę przemysłową Polski i Szwecji. Według zapowiedzi szefa polskiego MON Władysława Kosiniaka-Kamysza jednym z jej elementów ma być zakup przez Szwecję budowanego w Polsce okrętu ratowniczego „Ratownik", a także udział polskich przedsiębiorstw zbrojeniowych w realizacji programu Orka.

Rząd Polski w listopadzie ub. roku wybrał Szwecję jako dostawcę trzech nowych okrętów podwodnych typu A26. Do czasu ich wyprodukowania szwedzkie siły zbrojne mają przekazać w użytkowanie polskiej marynarce wojennej okręt podwodny HMS Soedermanland. Obecnie jednostka jest w trakcie przystosowywania do tej misji.

Według szwedzkiej marynarki wojennej polscy marynarze mają zyskać wiedzę z zakresu bezpieczeństwa okrętu podwodnego, ratownictwa podwodnego i obsługi uzbrojenia. Szkolenie zostanie przeprowadzone w Karlskronie w południowo-wschodniej Szwecji, gdzie znajduje się baza szwedzkich okrętów podwodnych. ■

PAP

Imieniny

30 czerwca
Bazyli, Emilii, Leona, Lucyny, Marcjalisa, Mileny, Teobalda, Trofima, Władysława

1 lipca
Aarona, Bogusława, Domicjana, Gawła, Haliny, Jakerta, Juliana, Karoliny, Klarysy, Marcina, Mariana, Namira, Oliwera, Ottona, Szymona, Teodoryka

Cytat dnia

„Dobrze wiecie, że utrzymują się problemy dla kierowców i przedsiębiorców (...) na stacjach benzynowych niestety nadal są kolejki" — *oświadczył prezydent Rosji Władimir Putin na spotkaniu wyższych urzędników poświęconych temu problemowi.*

Liczba dnia

3 mln

euro kosztują dostarczone na Litwę miny przeciwczołgowe. Miny dostarczyła estońska spółka „Eesti Arsenal". Nowy nabytek Ministerstwa Ochrony Kraju ma służyć odstraszaniu Rosji od potencjalnej agresji.

eprasa.pl 86ac1a63ca

W Pogirach otwarto nową przestrzeń dla mieszkańców, w której nadal będą pielęgnowane tradycje świętojańskie

Obchody Dnia św. Jana, które odbyły się 24 czerwca w Pogirach, miały w tym roku wyjątkowy charakter. Jedno z najpiękniejszych świąt lata mieszkańcy i goście miejscowości powitali podczas uroczystego otwarcia nowej przestrzeni rekreacyjnej, która stała się jednym z najważniejszych akcentów tegorocznych obchodów w rejonie wileńskim.

Nowy park, cieszący się dużym zainteresowaniem mieszkańców, został otwarty właśnie w miejscu, gdzie od wielu lat pielęgnowane były tradycje Nocy Świętojańskiej i odbywały się lokalne uroczystości.

„To symboliczne, że tegoroczne obchody świętojańskie po raz pierwszy możemy świętować w nowo powstałej przestrzeni i cieszyć się z pomyślnej realizacji tej inwestycji. Chciałbym podziękować dyrektorowi Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego oraz całemu zespołowi odpowiedzialnemu za nadzór nad projektem, kontrolę wykonawców i sprawne funkcjonowanie Wydziału Inwestycji i Zarządzania Projektami. Inwestycja została zakończona i od dziś będzie służyć mieszkańcom. Ta nowoczesna przestrzeń stanie się miejscem spotkań lokalnej społeczności, spacerów oraz organizacji najpiękniejszych wydarzeń“ – powiedział mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, witając uczestników uroczystości w amfiteatrze.

Osobistymi wspomnieniami związanymi z tym miejscem podzieliła się również wicemer Samorządu Rejonu Wileńskiego, dr Danuta Narbut, mieszkająca na terenie gminy Pogiry. Jak podkreśliła, otwarcie nowej przestrzeni stanowi ważny etap w życiu całej lokalnej społeczności.

„Z radością obserwuję, jak to miejsce zmieniło się i zyskało nowe życie. Doskonale pamiętam, jak wyglądał ten amfiteatr 35 lat temu, gdy sama byłam uczennicą jedenastej klasy. Dzisiejsza chwila ma więc dla mnie szczególne znaczenie. Wierzę, że nowa przestrzeń rekreacyjna przez wiele lat będzie służyć mieszkańcom, stanie się miejscem spotkań, lokalnym centrum życia społecznego oraz przestrzenią, w której powstaną najpiękniejsze wspomnienia“ – powiedziała wicemer dr Danuta Narbut.

Symboliczne przecięcie wstęgi podczas otwarcia parku **Fot. vrsa.lt**

Symbolicznego przecięcia wstęgi dokonali: mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius, starosta gminy Pogiry Agata Tołoczko oraz doradczyni Wydziału Inwestycji i Zarządzania Projektami Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Elina Dovgerd.

Nowy park, zlokalizowany przy ul. Šiltnamių 15, stanie się ważnym miejscem spotkań mieszkańców, organizacji wydarzeń kulturalnych oraz aktywnego wypoczynku.

Zmodernizowana przestrzeń publiczna została zaprojektowana z myślą o stworzeniu komfortowego i estetycznego miejsca do rekreacji oraz aktywnego spędzania wolnego czasu. W ramach inwestycji powstały: reprezentacyjna strefa wejściowa do parku, okrągły plac wypoczynkowy, skatepark, wybieg treningowy dla psów, siłownia plenerowa, place zabaw dostosowane do potrzeb dzieci w różnym wieku, plenerowa czytelnia, przestrzeń do organizacji wydarzeń, amfiteatr z ekranem LED, tor saneczkowy oraz dwie strefy wypoczynku wśród sosen – górna i dolna.

„Ten park to nowoczesna i kompleksowa przestrzeń rekreacyjna, stworzona z myślą o mieszkańcach w każdym wieku. Zależało nam na tym, aby każdy znalazł tu coś dla siebie – od najmłodszych mieszkańców, przez aktywną młodzież, po całe rodziny. Chcieliśmy stworzyć nie tylko estetyczną i funkcjonalną przestrzeń publiczną, ale również miejsce, w którym będą rodzić się nowe inicjatywy, rozwijać więzi społeczne, nawiązywać przyjaźnie, a rodziny będą mogły wspólnie i wartościowo spędzać czas. Dążymy do tego, aby nowoczesna infrastruktura rekreacyjna była dostępna jak najbliżej miejsca zamieszkania mieszkańców. Cieszymy się, że możemy przekazać społeczności Pogir tę nową przestrzeń“ – powiedział dyrektor Administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Vytautas Vansavičius.

Koszt realizacji inwestycji wyniósł blisko 2,2 mln euro. Prace zostały sfinansowane ze środków budżetu Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Podczas święta na mieszkańców czekał kiermasz, warsztaty edukacyjne, atrakcje dla dzieci oraz bogaty program artystyczny. Na scenie wystąpiły zespoły z Pogir, DJ Nostalg, grupa J-Band, a gwiazdą wieczoru był zespół „Šeškės”. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji **Samorządu Rejonu Wileńskiego**

eprasa.pl 86ac1a63ca

SĄD „Celofanas” zdalnie na rozprawie

Sąd Rejonowy w Wilnie przesłuchał świadków w sprawie Antanasa Kandrotasa (znany pod pseudonimem „Celofanas”) o naruszenie porządku publicznego — uderzenie działacza V. Bartkevičiusa na Placu Niepodległości 18 grudnia 2025 r. Ukrywający się na Białorusi Kandrotas w przesłuchaniu uczestniczył zdalnie. Na początku maja wyjechał z kraju, łamiąc zakaz wyjazdu. 11 czerwca sąd apelacyjny prawomocnie skazał go za przestępstwa finansowe na 2,5 roku więzienia. Ogłoszono jego ściganie.

OBRONNOŚĆ Litwini dostarczą Czechom noktowizory

Litewska spółka Brolis Defence Group dostarczy sprzęt noktowizyjny czeskim siłom zbrojnym. Czesi zobowiązali się kupić sprzęt za 9–10 mln euro, a z wszystkimi opcjami umowy jej wartość przekracza 50 mln euro — podał szef firmy Dominykas Vizbaras.

DEMOGRAFIA Sinkevičius chce ponadpartyjnej umowy

Kandydat na premiera, lider socjaldemokratów Mindaugas Sinkevičius zadeklarował gotowość do szerokiego, wieloletniego porozumienia międzypartyjnego ws. demografii, którą uznał za problem długotrwały. Zastrzegł, że uzgadnianie wielu obszarów ogranicza pole samodzielnego działania partii. Podobne umowy ponadpartyjne były już podpisywane np. ws. obronności.

WYPADEK Ciało kobiety w Wilii

W poniedziałek 29 czerwca rano w Wilii przy Białym Moście w Wilnie znaleziono ciało niezidentyfikowanej kobiety w wieku ok. 25 lat, bez zewnętrznych śladów przemocy. Wszczęto dochodzenie w celu ustalenia przyczyn zgonu.

POGODA Rekordowe upały, dwie ofiary

W upalny weekend strażacy wyciągnęli z akwenów dwie osoby, które utonęły, a pogotowie w Kłajpedzie notowało liczne przegrzania — głównie u dzieci. W niedzielę w Druskienikach padł czerwcowy rekord ciepła na Litwie: 36,3°C. Ratownicy apelują, by unikać plaży w największym upale i nie pić alkoholu. Alkohol tak wyniszcza w wysokich temperaturach, że w Paryżu wprowadzono zakazy spożywania trunków w miejscach publicznych na czas fali gorąca.

DYPLOMACJA Budrys w Skopje

Pełniący obowiązki ministra spraw zagranicznych Republiki Litewskiej Kęstutis Budrys w Skopje w Macedonii Północnej omówił ze swoim odpowiednikiem Timčo Mucunskim współpracę dwustronną, rozszerzenie UE i bezpieczeństwo regionu. Podkreślił, że Litwa uznała Macedonię Północną trzy dekady temu i konsekwentnie wspiera jej integrację europejską. Skopje otwiera ambasadę w Wilnie.

SĄD Grzywny za oszustwa VAT

Sąd Okręgowy w Kownie oddalił apelacje obywateli Litwy (63 l.) i Łotwy (37 l.) skazanych grzywnami za oszustwa VAT w latach 2015–2017 z wykorzystaniem pięciu fikcyjnych firm. Zasądzono na rzecz inspekcji podatkowej 4,742 mln euro odszkodowania. Sąd uprawomocnił wyrok z dniem ogłoszenia, ale możliwe jest złożenie kasacji do Sądu Najwyższego.

SĄD Antonovas przesłuchany ws. Snorasu

Litewski Sąd Apelacyjny rozpoczął rozpatrywanie sprawy byłych akcjonariuszy upadłego banku Snoras — Vladimirasa Antonovasa i Raimondasa Baranauskasa. We wtorek 30 czerwca przesłuchano Antonovasa, przekazanego Litwie przez Francję. Oskarżeni mają zapłacić 375,18 mln euro odszkodowania; Antonovasa uznano za głównego organizatora przestępstw.

PRACA Wracają do tego samego pracodawcy

Według Urzędu Pracy 90 proc. osób, które w ciągu roku straciły pracę i pobrały zasiłek, wróciło później do tego samego pracodawcy. Od lipca zmienia się sposób naliczania świadczeń — maksymalny zasiłek wzrośnie z 1,46 do 1,62 tys. euro, minimalny z 268,3 do 370 euro.

MEDIA Nakazy usuwania szkodliwych treści

Sejm znowelizował Ustawę o informowaniu społeczeństwa, dając Inspektorowi ds. Etyki Dziennikarskiej oraz Litewskiej Komisji Radia i Telewizji prawo wydawania wiążących poleceń usunięcia szkodliwych treści z mediów społecznościowych i innych platform. Za głosowało 62 posłów, 11 przeciw.

POLITYKA Nausėda w Polsce o jedności NATO

Na spotkaniu w Polsce z prezydentami państw bałtyckich, Polski i Rumunii Gitanas Nausėda podkreślił, że Rosja pozostaje największym i długotrwałym zagrożeniem. Wezwał do utrzymania jedności transatlantyckiej, wzmocnienia wschodniego skrzydła NATO i wsparcia Ukrainy. Omówiono przygotowania do szczytu NATO w Ankarze w Turcji.

Stronę przygotował Apolinary Klonowski na podst. BNS, ELTA, mat. pras.; Fot. MSZ RL

eprasa.pl 86ac1a63ca

Odbudowa Ukrainy. Izgorodinas: „To będzie spory skok gospodarczy”

Odbudowa Ukrainy to wielka szansa dla przedsiębiorców z Litwy i Europy — uważa w rozmowie z „KW” ekonomista Aleksandras Izgorodinas. Szansa niesie też spore wyzwania, ponieważ europejski przemysł nie jest gotowy na taki skok gospodarczy.

Antoni Radczenko

W ubiegłym tygodniu w Gdańsku odbyła się Konferencja na rzecz Odbudowy Ukrainy. Na konferencji był obecny prezydent Litwy Gitanas Nausėda. W ramach konferencji podpisano około 200 umów, porozumień i listów intencyjnych. Przewodniczący sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych i pełnomocnik rządu ds. odbudowy Ukrainy Paweł Kowal ocenił, że obecność połowy ukraińskiej Rady Ministrów uczyniła z Konferencji na rzecz Odbudowy Ukrainy wydarzenie „megapraktyczne”, przewyższające skalą forum w Davos. Zdaniem Kowala podpisane umowy to realne miejsca pracy w Polsce i Europie oraz impuls do odbudowy ukraińskiego biznesu.

DEKLARACJA LITEWSKO-UKRAIŃSKA

Litwa i Ukraina podpisały deklarację, której celem jest wzmocnienie partnerstw biznesowych między oboma państwami. Partnerstwa te mają przyczynić się do odbudowy Ukrainy oraz jej integracji z Unią Europejską. „Litwa rozpoczyna na Ukrainie realizację specjalnego programu partnerstw biznesowych, na który przeznaczy 1 mln euro. Program będzie wspierał współpracę litewskich i ukraińskich przedsiębiorstw zaangażowanych w odbudowę Ukrainy i ożywienie jej gospodarki. Jego celem jest ułatwienie firmom przejścia od wstępnych pomysłów na współpracę do konkretnych, komercyjnie perspektywicznych projektów realizowanych na Ukrainie” — oświadczył pełniący obowiązki ministra finansów Litwy Kristupas Vaitiekūnas.

Program ma dotyczyć: poszukiwania partnerów i opracowywania modeli współpracy, studia wykonalności, przygotowania biznesplanów, analizy wpływu na środowisko i kwestie społeczne, rozwoju innowacji, realizacji projektów pilotażowych i demonstracyjnych na Ukrainie, szkolenia lokalnych pracowników i rozwoju ich kompetencji, rozwoju działalności związanej z projektami inwestycyjnymi i infrastrukturalnymi. Program będzie finansowany ze środków Litewskiego Funduszu Współpracy Rozwojowej i Pomocy Humanitarnej.

> W ubiegłym tygodniu Unia Europejska rozpoczęła negocjacje akcesyjne z Ukrainą. Na pierwszym etapie negocjacji omawiane są takie kwestie, jak wymiar sprawiedliwości, ochrona podstawowych wartości oraz bezpieczeństwo.

Pod koniec 2026 r., po ocenie jego rezultatów, zapadnie decyzja o ewentualnym przedłużeniu programu na lata 2027-2028.

SKOK CEN I INFLACJA

Ekonomista banku Citadele Aleksandras Izgorodinas sądzi, że odbudowa Ukrainy po zakończeniu wojny to wielka szansa dla litewskich przedsiębiorców.

— Widzę kilka wariantów integracji litewskiego biznesu w proces odbudowy Ukrainy. Przypuszczam, że Litwa ze względu na swoją niedużą wielkość może otrzymać do odbudowy jakiś region lub miasto. Tym niemniej, największy wpływ na litewską gospodarkę przyjdzie przez eksport litewskich towarów do Niemiec, państw skandynawskich czy Polski.

7.>>

Aleksandras Izgorodinas sądzi, że odbudowa Ukrainy to nie tylko szansa dla Europy, ale również wyzwania **Fot. Julius Kalinskas, ELTA**

eprasa.pl 86ac1a63ca

6.>>

Przykładowo, Niemcy będą eksportowały jakiś końcowy produkt, do którego litewskie firmy będą tworzyły oddzielne komponenty. To mogą być materiały budowlane, meble, sprzęt AGD, samochody. To jest naturalne, że największy udział w odbudowie Ukrainy otrzymają te kraje, które najbardziej ją wspierały pod względem ilościowym — ocenia specjalista w rozmowie z „Kurierem Wileńskim".

Podobnego zdania jest również Vaitiekūnas. „Widząc wysiłki Ukrainy na rzecz stworzenia korzystnego środowiska dla inwestycji, przedsiębiorczości i innowacji, dążymy do dalszego wzmacniania współpracy między litewskimi i ukraińskimi przedsiębiorstwami oraz do stworzenia jak najlepszych warunków dla komercyjnie perspektywicznych partnerstw. Będą one wspierać odbudowę i odporność Ukrainy, a jednocześnie wzmacniać gospodarkę Litwy" — oświadczył pełniący obowiązki szefa resortu finansów.

Izgorodinas jest przekonany, że odbudowa Ukrainy to nie tylko wielka szansa dla europejskich przedsiębiorców, ale również wyzwania.

— To będzie spory skok gospodarczy. Jeśli Niemcy otrzymają więcej zamówień z Ukrainy, to automatycznie nasze spółki otrzymają odpowiednią ilość zamówień z Niemiec. Trzeba jednak rozumieć, że ten skok gospodarczy przyniesie też pewne wyzwania dla Europy. Teraz w europejskiej gospodarce panuje stagnacja. Moim zdaniem europejski przemysł nie jest gotowy na ten skok, dlatego odbudowa Ukrainy na pewno spowoduje wzrost cenowy, przede wszystkim na materiały budowlane. To będzie podobna sytuacja do okresu pocovidowego. Wówczas spółki musiały raptownie wznowić produkcję, ale spotkały się z brakiem surowców. Ceny na surowce automatycznie wzrosły. Jestem przekonany więc, że inflacja jest nieunikniona — wyjaśnia nam ekonomista.

Musimy konsekwentnie wzmacniać zdolności NATO w zakresie odstraszania i obrony — uważa Gitanas Nausėda **Fot. Josvydas Elinskas, ELTA**

> Przewodniczący sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych i pełnomocnik rządu ds. odbudowy Ukrainy Paweł Kowal ocenił, że obecność połowy ukraińskiej Rady Ministrów uczyniła z Konferencji na rzecz Odbudowy Ukrainy wydarzenie „megapraktyczne", przewyższające skalą forum w Davos.

WSCHODNIA FLANKA

Po zakończeniu konferencji w Gdańsku prezydent Litwy w Juracie spotkał się z prezydentami Polski, krajów bałtyckich oraz Rumunii. Przywódcy państw omówili przygotowania do zbliżającego się szczytu NATO w Ankarze, sytuację bezpieczeństwa w regionie, wzmacnianie wschodniej flanki Sojuszu, wsparcie dla Ukrainy, perspektywy stosunków transatlantyckich oraz kwestie znajdujące się w agendzie Unii Europejskiej.

W trakcie spotkania Nausėda podkreślił, że rosyjska agresja militarna przeciwko Ukrainie, nasilające się ataki hybrydowe na terytorium NATO, zagrożenia cybernetyczne, kampanie dezinformacyjne, naruszenia przestrzeni powietrznej oraz incydenty z udziałem bezzałogowych statków powietrznych dowodzą, iż Rosja pozostaje największym i długoterminowym zagrożeniem dla bezpieczeństwa euroatlantyckiego.

„Imperialne ambicje Rosji nie kończą się na Ukrainie. Dlatego musimy konsekwentnie wzmacniać zdolności NATO w zakresie odstraszania i obrony, utrzymywać silną więź transatlantycką oraz zapewnić długoterminowe wsparcie dla Ukrainy. Dziś bezpieczeństwo Europy jest bronione na wschodniej flance" — oświadczył prezydent Litwy.

W ubiegłym tygodniu Unia Europejska rozpoczęła negocjacje akcesyjne z Ukrainą. Na pierwszym etapie negocjacji omawiane są takie kwestie, jak wymiar sprawiedliwości, ochrona podstawowych wartości oraz bezpieczeństwo. Państwa kandydujące muszą m.in. wykazać, że ich system prawny, ochrona granic i policja spełniają standardy UE. Negocjacje akcesyjne UE z Ukrainą i Mołdawią miały formalnie rozpocząć się już w czerwcu 2024 r., jednak rozpoczęcie pierwszego etapu rozmów z Ukrainą zostało zawetowane przez Węgry. Dopiero po kwietniowych wyborach, w których wieloletni premier Węgier Viktor Orbán poniósł porażkę, proces ponownie ruszył naprzód. ■

eprasa.pl 86ac1a63ca

Studia po polsku na Litwie: możliwość zdobycia wyższego wykształcenia w ojczystym języku

Do drugiej połowy lipca trwa pierwszy etap rekrutacji na studia wyższe. Na Litwie możliwość podjęcia studiów wyższych w języku polskim oferują trzy uczelnie: Uniwersytet Wileński, Uniwersytet Witolda Wielkiego oraz Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie.

Justyna Giedrojć

POLONISTYKA NA UW

Do 23 lipca do godz. 12.00 można złożyć dokumenty rekrutacyjne na polonistykę na Uniwersytecie Wileńskim (UW).

— O przyjęcie na studia pierwszego stopnia mogą ubiegać się osoby posiadające świadectwo maturalne. Podstawą kwalifikacji jest wynik konkursowy (lit. konkursinis balas), który obliczany jest na podstawie wyników egzaminów maturalnych i ocen z określonych przedmiotów. Każdy kierunek studiów ma własny sposób obliczania tego wyniku — wskazane są przedmioty obowiązkowe oraz ich waga. System automatycznie wybiera najkorzystniejsze wyniki kandydata — informuje „Kurier Wileński" doc. dr Irena Fedorowicz, kierowniczka Centrum Polonistycznego na Uniwersytecie Wileńskim.

Aby wziąć udział w rekrutacji, kandydat musi spełnić minimalne wymagania określone przez litewskie przepisy.

— Dla kandydatów posiadających wykształcenie średnie uzyskane przed 2026 r., minimalny wynik konkursowy wynosi 5 punktów. Samo spełnienie minimum nie gwarantuje jednak przyjęcia na studia — decyduje konkurencja na danym kierunku — zauważa rozmówczyni.

Aby dostać się na najlepszy uniwersytet na Litwie, warto: uzyskać jak najwyższe wyniki z egzaminów maturalnych; wybrać na maturze przedmioty wymagane na wybranym kierunku; sprawdzić wcześniej sposób obliczania wyniku konkursowego dla interesującego programu; skorzystać z kalkulatora wyniku konkursowego udostępnianego przez system LAMA BPO; w przypadku ukończenia szkoły za granicą zadbać o uznanie świadectwa i przeliczenie ocen.

NOWOCZESNA FORMUŁA STUDIÓW

Od roku akademickiego 2026/2027 polonistyka na UW funkcjonuje w nowej, znacznie bardziej nowoczesnej formule jako kierunek Język i kultury Europy Środkowo-Wschodniej (polonistyka). Kierunek realizowany jest na Wydziale Filologicznym UW. Łączy klasyczne studia polonistyczne z wiedzą o współczesnej Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej, polityce, mediach oraz komunikacji międzykulturowej.

Program studiów obejmuje m.in.: praktyczną naukę języka polskiego na poziomie akademickim, literaturę i kulturę polską, historię Polski i Europy Środkowo-Wschodniej, językoznawstwo, przekład i komunikację międzykulturową, analizę mediów, polityki i współczesnych procesów społecznych regionu.

Jedną z największych zalet programu jest to, że kandydaci nie muszą znać języka polskiego przed rozpoczęciem studiów.

— Osoby rozpoczynające studia od podstaw, realizują intensywny kurs językowy, dzięki któremu już po pierwszym roku osiągają poziom pozwalający studiować przedmioty kierunkowe w języku polskim — wyjaśnia doc. dr Irena Fedorowicz.

Absolwenci polonistyki znajdują zatrudnienie jako: nauczyciele języka polskiego, tłumacze, redaktorzy, dziennikarze, pracownicy instytucji kultury, specjaliści ds. komunikacji, pracownicy administracji publicznej i samorządowej, eksperci w organizacjach międzynarodowych, pracownicy ambasad i instytucji współpracy polsko-litewskiej.

9.>>

Od roku akademickiego 2026/2027 polonistyka na UW funkcjonuje w nowej, znacznie bardziej nowoczesnej formule. Kierunek realizowany jest na Wydziale Filologicznym **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 86ac1a63ca

8.>>

Uniwersytet Wileński jest jedynym w Litwie ośrodkiem akademickim prowadzącym pełne studia polonistyczne. Studenci mogą korzystać z wymiany Erasmus+ oraz wyjazdów do uczelni w Polsce. Program na najlepszym uniwersytecie w Litwie łączy tradycyjne wykształcenie filologiczne z nowoczesnymi kompetencjami potrzebnymi na rynku pracy.

KIERUNKI POLONISTYCZNE NA UWW

Nabór na studia polonistyczne na Uniwersytecie Witolda Wielkiego (UWW) odbywa się wyłącznie za pośrednictwem krajowego systemu rekrutacyjnego LAMA BPO.

— Uniwersytet Witolda Wielkiego, zarówno w Kownie jak i w Wilnie, ma ogólnie w swojej ofercie ponad 80 programów studiów pierwszego poziomu, tj. licencjackich i ciągłych magisterskich. Jest to oferta bardzo różnorodna pod względem kierunków. Z tej imponującej liczby 11 programów 4-letnich studiów licencjackich jest realizowanych w Wilnie. W stolicy prowadzone są studia o ukierunkowaniu pedagogicznym, ponieważ wileńska „filia" UWW to jest właśnie Akademia Edukacji, kształcąca nauczycieli. A więc głównie to są prowadzone po litewsku pedagogika przedszkolna, wczesnoszkolna, specjalna, logopedia, także pedagogika poszczególnych przedmiotów: historii i geografii, muzyki, plastyki, wychowania fizycznego, języka litewskiego, a także w bieżącym roku ogłoszony jest nabór na dwa kierunki polonistyczne — opowiada doc. dr Henryka Sokołowska, kierowniczka Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej w Akademii Edukacji na UWW.

Po raz pierwszy ogłoszony jest nabór jednocześnie na dwa nieco różniące się od siebie programy studiów pedagogiczno-polonistycznych.

— Po pierwsze, mamy tradycyjną polonistykę, tzw. pedagogikę języka polskiego i literatury. Studenci tego kierunku mogą opcjonalnie wybrać jeszcze dodatkowe studia równoległe z dość bogatej oferty na naszej uczelni, ale nie jest to obowiązkowe. Ta inna oferta z kolei to studia łączące pedagogikę dwu języków: polskiego i angielskiego. W tym układzie również dominuje polonistyka, ale po ukończeniu studiów absolwent jest specjalistą w zakresie tych dwu filologii i oczywiście pedagogiki. Chciałabym też zwrócić uwagę na fakt, że połączenie pedagogiki języka polskiego z językiem angielskim znalazło się na liście kierunków priorytetowych i wszyscy studenci, którzy w tym roku podejmą studia na tej specjalizacji, będą otrzymywać comiesięczne stypendium w wysokości około 480 euro. Warunek jest jedynie taki, że ci studenci mają na pierwszym etapie rekrutacji dostać się na studia bezpłatne, tzn. finansowane przez państwo litewskie — wyjaśnia doc. dr Henryka Sokołowska.

> Absolwenci polonistyki znajdują zatrudnienie jako: nauczyciele języka polskiego, tłumacze, redaktorzy, dziennikarze, pracownicy instytucji kultury, specjaliści ds. komunikacji, pracownicy administracji publicznej i samorządowej, eksperci w organizacjach międzynarodowych, pracownicy ambasad i instytucji współpracy polsko-litewskiej.

JAK NAJSZYBCIEJ ZAREJESTROWAĆ SIĘ NA WYBRANY KIERUNEK

System ogłasza, że można się rejestrować do 23 lipca (do godz. 12).

— Chcę jednak przestrzec, ponieważ przed tą datą zwykle jest dokonywany przegląd popularności kierunków i niektóre specjalizacje mogą już kilka dni przed 23 lipca zostać wycofane z oferty, jeżeli np. komisja uzna, że zbyt mało chętnych wybiera ten kierunek jako pierwszy na własnej liście preferencji. Radziłabym nie zwlekać i rozważnie układać kolejność wybieranych kierunków. Najlepiej jest nie odkładać i już dziś zarejestrować się w systemie LAMA BPO, jeżeli ktoś jeszcze tego nie zrobił. I, jak uczy doświadczenie minionych lat, pośpieszmy się z rejestracją. Najlepiej zrobić to na długo przed 17-18 lipca. Zmiany w wyborze uczelni, kierunku studiów czy wybranej ich kolejności można spokojnie wprowadzać aż do końca ogłoszonego terminu — zaznacza kierowniczka Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej w Akademii Edukacji na UWW.

FILIA UWB PROWADZI STUDIA NA CZTERECH KIERUNKACH

Rekrutacja w Filii Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie prowadzona jest elektronicznie za pośrednictwem systemu Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK).

Filia UwB w Wilnie nie prowadzi zapisów na studia przez system LAMA BPO! Kandydaci rejestrują się online, załączają wymagane dokumenty w formie skanów oraz wnoszą opłatę rekrutacyjną. Uczelnia przewiduje również drugą turę naboru, jeśli po zakończeniu pierwszej pozostaną wolne miejsca. Kluczowym źródłem informacji o procesie rekrutacji jest „Informator Kandydata", który zawiera szczegółowe wytyczne dotyczące zasad naboru, potrzebnych dokumentów oraz terminów zapisów. Znaleźć go można na stronie internetowej uczelni wilno.uwb.edu.pl w zakładce „Kandydat".

— Dla kandydatów przygotowaliśmy 180 miejsc: 150 na studiach pierwszego stopnia i jednolitych magisterskich oraz 30 na studiach drugiego stopnia — mówi mgr Dominika Liplianska z Biura Karier i Promocji Filii UwB w Wilnie.

Uczelnia prowadzi studia na czterech kierunkach: ekonomia — studia I stopnia (licencjackie) oraz II stopnia (magisterskie); informatyka — studia I stopnia (licencjackie); europeistyka — studia I stopnia (licencjackie); pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna — jednolite studia magisterskie. ■

MRF MEDIJŲ REMIMO FONDAS

eprasa.pl 86ac1a63ca

„Kurier Wileński” z taktycznym wyprzedzeniem obchodził swoje 73. urodziny

Apolinary Klonowski

W piątek 26 czerwca redakcja „Kuriera Wileńskiego” wybiegła o tydzień w przyszłość i obchodziła swoje urodziny. „Wybieg w przyszłość” był uzasadniony — a spotkanie pracowników i przyjaciół redakcji długo wyczekiwane. Z dwóch powodów.

DWA POWODY

Po pierwsze, w intensywnym trybie, w jakim redakcja „KW” pracuje, rzadko nadarzają się okazje, by dłużej porozmawiać prywatnie. Przez pomieszczenia redakcji ciągle przewija się mnóstwo osób, jednak zawsze goni nas tempo.

Po drugie — takie spotkania to zawsze jakiś rodzaj podsumowania. A jest co podsumowywać. Symbolicznie się zbiegło, że tego dnia z redakcją żegnały się po 4 miesiącach praktyki dwie praktykantki, Joanna i Diana. Jednocześnie swoje praktyki rozpoczynał kolejny praktykant, kolega z roku europeistyki wspomnianych praktykantek, Roland. Lepiej złożyć się nie mogło.

„Kurier Wileński” obchodzi urodziny 1 lipca (w tym roku środa), ale środek tygodnia na organizowanie spotkań pracowniczych niespecjalnie jest kuszący, z kolei weekend „wydłuża się” o 6 lipca, dzień wolny, zatem przed weekendem już by część ruszała na odpoczynek. Zostało więc zorganizować urodziny z wyprzedzeniem.

URODZINY SĄ, A „CHRZCINY”?

To właśnie 1 lipca, w 1953 r. założono „Czerwony Sztandar”, który decyzją redakcji i pracowników w lutym 1990 r. zmienił politykę redakcyjną oraz nazwę na „Kurier Wileński”, nawiązując do dziedzictwa prasy wileńskiej. Stąd też pojawił się pomysł, który wcześniej podrzucił inicjator zmiany polityki redakcyjnej Zbigniew Balcewicz (redaktor naczelny w latach 1988-1995), że w lutym należy obchodzić „chrzciny” redakcji, a w lipcu — urodziny.

Zresztą dzień 1 lipca śmiało można nazwać Dniem Mediów Polskich na Litwie, ponieważ tego dnia świętują swoje powstanie także inne polskie redakcje.

Na ponad dwudziestoosobowym spotkaniu mieliśmy okazję wreszcie spotkać się na stopie mniej formalnej. Ale żeby nie było całkowitej swawoli, pracowników i przyjaciół przywitał redaktor naczelny Robert Mickiewicz. Mówił krótko, bo, jak zaznaczył na początku, „wszyscy wiemy, z jakiej okazji się spotkaliśmy”. Podkreślił, że redakcja wypełnia bardzo ważną i trudną rolę, że praca redakcyjna jest pełna niuansów i specyfiki niespotykanej w żadnym innym zawodzie.

Po redaktorze naczelnym głos zabrał Zygmunt Klonowski, prezes zarządu wydawnictwa. Zaznaczył, że redakcja rozwija się i stale podnosi kwalifikacje, a także oddaje dużo dla społeczności, czego dowodem jest chociażby fakt, że praktyki właśnie kończą dwie praktykantki z wileńskiej filii polskiej uczelni, a kolejny praktykant praktyki zaczyna. Jak zauważył, praktykanci wymagają dużo pracy, ale jest to wysiłek wpisujący się w misję „Kuriera Wileńskiego”. Pogratulował kolejnych urodzin redakcji.

Głos zabrał następnie zastępca redaktora ds. online Apolinary Klonowski, który podziękował za cierpliwość i wyrozumiałość. Jako osoba odpowiedzialna za wdrażanie nowych rozwiązań często zaczepia a to szkoleniami, a to nowościami, a to zmianami w zarządzaniu — nic, co „KW” zmienił w ostatnich latach, nie byłoby możliwe bez zespołu. Zespołu, który, co warto zaznaczyć, po serii wyczerpujących i podnoszących ciśnienie szkoleń jeszcze podaje sobie ręce.

WIECZORNE POLAKÓW ROZMOWY

Była pizza, było sushi, były rozmowy o Czytelnikach (głównie w superlatywach!), były wspominane radosne epizody z życia redakcji.

Fotograf Marian Paluszkiewicz zadbał o zachowanie tradycji i pokrytykował (poniekąd słusznie), jak młodsze pokolenie robi zdjęcia. Młodsze pokolenie nie pozostało dłużne i ponarzekało ot tak po prostu. Redaktor naczelny, w zgodzie ze sprawdzoną praktyką, zignorował wzajemne narzekanie, aby nie eskalować.

***

Życzymy zatem i sobie, i Czytelnikom — kolejnych lat razem, w uśmiechu, w zdrowiu, w poczuciu zrozumienia i w owocnej pracy!

Co tu opisywać — było serdecznie, smacznie i zgodnie! **Fot. Apolinary Klonowski**

eprasa.pl 86ac1a63ca

Koniec Suvalkiji? Sejm chce przywrócić historyczną nazwę Sūduva

Honorata Adamowicz

Na Litwie rozgorzała kolejna debata o historii, tożsamości i pamięci. Grupa parlamentarzystów proponuje definitywnie zrezygnować z używania nazwy Suvalkija (Suwalszczyzna) w odniesieniu do jednego z pięciu etnograficznych regionów kraju. Ich zdaniem określenie to jest spuścizną po Imperium Rosyjskim i powinno zostać zastąpione historyczną nazwą Sūduva (Sudowia), która ma znacznie głębsze korzenie.

Autorzy projektu przekonują, że nie jest to gest wymierzony przeciwko Polsce ani próba podważania współczesnych granic. Chodzi — jak podkreślają — wyłącznie o przywrócenie historycznej nazwy litewskiego regionu i odejście od określenia narzuconego przez carską administrację.

Chcemy jedynie uporządkować nazewnictwo i nie wprowadzać ludzi w błąd, używając nazwy wywodzącej się od miasta, które dziś znajduje się poza granicami Litwy — wyjaśnia Juozas Olekas **Fot. Andrius Ufartas**

NAZWA Z CZASÓW CARSKICH

Jednym z autorów projektu jest przewodniczący litewskiego Sejmu Juozas Olekas, który w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" wyjaśnia, dlaczego — jego zdaniem — obecna nazwa powinna przejść do historii.

— Nazwa Suvalkija pochodzi jeszcze z czasów Imperium Rosyjskiego i wywodzi się od nazwy guberni suwalskiej utworzonej przez władze carskie. Nie jest to pierwotna, historyczna nazwa tego regionu. Tymczasem samo miasto Suwałki, od którego wzięła się nazwa guberni, znajduje się obecnie na terytorium Polski. Dlatego uważamy, że warto wrócić do historycznego określenia tego regionu — Sūduvy — i odejść od nazwy, która ma administracyjne, carskie pochodzenie. Nie chodzi o kwestionowanie współczesnych granic ani o jakikolwiek gest wobec Polski. Chcemy jedynie uporządkować nazewnictwo i nie wprowadzać ludzi w błąd, używając nazwy wywodzącej się od miasta, które dziś znajduje się poza granicami Litwy — wyjaśnia nam Juozas Olekas.

Jak podkreśla przewodniczący Sejmu, proponowana zmiana ma przede wszystkim znaczenie historyczne i symboliczne.

POWRÓT DO NAZWY STARSZEJ O BLISKO DWA TYSIĄCE LAT

Propozycja zmiany wywołała pytania, czy może zostać odebrana w Polsce jako nieprzyjazny sygnał. Olekas zdecydowanie odrzuca takie interpretacje.

— Suwałki były, są i pozostaną w Polsce. Niczego to nie zmienia. Nadal będziemy odwiedzać Suwalszczyznę, utrzymywać dobre relacje z Polską i pielęgnować sąsiedzkie kontakty. Mówimy wyłącznie o nazwie litewskiego regionu etnograficznego, która naszym zdaniem powinna odwoływać się do własnej historii, a nie do administracyjnego podziału pozostawionego przez Imperium Rosyjskie — podkreśla Olekas.

Autorzy projektu przekonują, że określenie Suvalkija ma wyłącznie administracyjne pochodzenie. „Nazwa Suvalkija ma późne, administracyjne pochodzenie — wiąże się z XIX-wieczną gubernią suwalską i nie odzwierciedla etnicznej tożsamości tego regionu ani jego bałtyckiego dziedzictwa. Historycznie autentyczną nazwą tego obszaru, odzwierciedlającą dziedzictwo plemion bałtyckich, jest Sūduva" — czytamy w uzasadnieniu projektu ustawy.

Według jego autorów proponowana zmiana ma utrwalić nazwę, która funkcjonowała na długo przed okresem zaborów i rosyjskiej administracji.

Parlamentarzyści podkreślają też, że inicjatywa nie narodziła się w Wilnie, lecz w samym regionie. W lutym ubiegłego roku Regionalna Rada Ochrony Kultury Etnicznej Sudowii postanowiła używać wyłącznie nazwy Sūduva, a mieszkańców regionu określać mianem Sudowian. Rada zwróciła się również do Rady Ochrony Kultury Etnicznej z rekomendacją skierowania do Sejmu propozycji odpowiedniej zmiany ustawy.

JĘZYKOZNAWCY MAJĄ INNE ZDANIE

Pomysł nie jest jednak nowy i od lat budzi kontrowersje. Już w 2005 r. Państwowa Komisja Języka Litewskiego (VLKK) negatywnie odniosła się do zastąpienia nazwy Suvalkija nazwą Sūduva.

Zdaniem językoznawców określenie Sūduva powinno funkcjonować przede wszystkim w kontekście historycznym jako nazwa ziem zamieszkiwanych niegdyś przez plemię Sudowów.

Komisja zwraca również uwagę, że Suvalkija i Sūduva nie są pojęciami tożsamymi ani pod względem historycznym, ani geograficznym, dlatego całkowite zastąpienie jednej nazwy drugą może prowadzić do nieścisłości. ■

eprasa.pl 86ac1a63ca

Rekrutacja do polskich uczelni: ułatwienia dla maturzystów z Litwy

Justyna Giedrojć

Uczniowie polskich szkół na Litwie co roku aktywnie ubiegają się o przyjęcie na studia wyższe w Polsce. Proces ten stanowi jednak duże wyzwanie, głównie z powodu różnic między terminami wydawania świadectw maturalnych na Litwie a terminami zakończenia rekrutacji na polskich uczelniach.

Na Litwie możliwość podjęcia studiów wyższych w języku polskim oferują trzy uczelnie

ZREZYGNOWANO Z WYMOGU SKŁADANIA DODATKOWEGO EGZAMINU

W tegorocznej rekrutacji wprowadzono istotne ułatwienie dla absolwentów polskich szkół na Litwie. Zrezygnowano z wymogu składania dodatkowego egzaminu potwierdzającego znajomość języka polskiego, uznając dotychczasowe świadectwa i dokumenty za wystarczające potwierdzenie kompetencji językowych. Zmiana ta znacznie upraszcza procedurę rekrutacyjną dla kandydatów z polskich szkół na Litwie.

— Od dwóch lat, czyli od czasu wprowadzenia matury z języka polskiego próbuję dyskutować na ten temat z politykami różnego szczebla w Polsce. Po dwóch latach żmudnej walki, dziesiątkach pism i spotkań udało się już rozwiązać jedną sprawę na naszą korzyść — uznano maturę z języka polskiego w Polsce. Mieliśmy dotychczas z tym wielki problem. Na marginesie, ta sprawa nauczyła mnie tego, że pisanie pism niewiele daje, dużo ważniejsze są spotkania. Mimo że od 2024 r. mamy na Litwie państwową maturę z języka polskiego, niektóre uniwersytety w Polsce potrzebowały potwierdzenia znajomości języka polskiego. To było dla mnie bardzo bolesnym aspektem, a dla naszej młodzieży wręcz upokarzającym działaniem. W Polsce sprawdzano znajomość języka polskiego naszych uczniów na poziomie B2, gdy nasi maturzyści po ukończeniu szkoły osiągają znajomość języka co najmniej na poziomie C2. Po wszystkich pismach i spotkaniach udało się wywalczyć, że 9 czerwca br. weszła poprawka do ustawy o języku polskim — mówi „Kurierowi Wileńskiemu" Renata Cytacka, doradca Administracji Samorządzie Rejonu Wileńskiego, prezes Forum Rodziców Szkół Polskich Rejonu Solecznickiego.

ZNALEZIENIE DORAŹNEJ RECEPTY

Zgodnie z poprawką cudzoziemiec, który ukończył szkołę funkcjonującą w systemie oświaty innego państwa, prowadzącą nauczanie języka polskiego oraz innych przedmiotów w języku polskim, posiada wykształcenie średnie oraz świadectwo odpowiadające świadectwu dojrzałości, uwzględniające wynik egzaminu z języka polskiego — posiada znajomości języka polskiego na poziomie B2, zgodnie z wymogami procedur rekrutacyjnych w Polsce.

— W tej sprawie 27 maja br. razem z ambasadorem Konstantym Radziwiłłem, przewodniczącym Rady ds. Polonii i Polaków za Granicą przy Prezydencie RP, której także jestem członkiem, uczestniczyłam w spotkaniu, które miało miejsce w Kancelarii Prezydenta RP, dzięki uprzejmości i zaangażowaniu pani Minister Agnieszki Jędrzak. Omówiliśmy tę poprawkę razem z Panem Wiceministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego Andrzejem Szeptyckim oraz Panią Magdaleną Maciejewską, Zastępcą Dyrektora Departamentu Współpracy Międzynarodowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Omówiliśmy przede wszystkim status matury z języka polskiego zdawanej w polskich szkołach na Litwie. Rozmawialiśmy także o niekompatybilności polskiego i litewskiego kalendarza edukacyjnego. Nasi młodzi rodacy, absolwenci szkół średnich na Litwie, którzy chcieliby studiować na polskich uczelniach, nie mogą wziąć udziału w rekrutacji, ponieważ zanim otrzymają swoje świadectwa maturalne, zostanie ona zakończona. Tematem naszej rozmowy było zatem znalezienie doraźnej recepty na ten i następny rok, oraz wypracowanie systemowego rozwiązania na kolejne lata — opowiada nam Renata Cytacka. Zaznacza, że wyższe uczelnie w Polsce posiadają swoistą autonomię.

— Poprawka weszła w życie dopiero 9 czerwca.

13.>>

eprasa.pl 86ac1a63ca

12.>>

Już widzę, że na niektórych uczelniach są jednak problemy — w niektórych przypadkach musimy po prostu przesyłać uczelniom treść nowelizacji i przekonywać władze uniwersyteckie, że nie ma już obowiązku zdawania egzaminu z języka polskiego, ponieważ kwestie te zostały uregulowane w nowelizacji ustawy o języku polskim — zauważa rozmówczyni.

RÓŻNICA TERMINÓW

— Mam nadzieję, że nasi maturzyści nie czekają na ostatni moment, ale już są zarejestrowani w systemie IRK, czyli Internetowej Rejestracji Kandydatów lub ERK — Elektronicznej Rejestracji Kandydatów. W Polsce średnio okres rekrutacji kończy się 12 lipca, natomiast na Litwie świadectwa dojrzałości można otrzymać dopiero 15 lipca. Prowadzimy rozmowy, aby usprawnić ten proces, aby w sprawach indywidualnych była możliwość szybszego zdobycia świadectwa dojrzałości, które następnie należy zatwierdzić u notariusza, zdobyć apostille i przetłumaczyć na język polski. Tu także istnieje wypracowana pewna praktyka, że można podjąć próbę napisania podania skierowanego do prorektora do spraw kształcenia o warunkowe przyjęcie na studia wraz z zobowiązaniem, iż kandydat dostarczy dokumenty w maksymalnie najszybszym terminie po jego otrzymaniu. W zależności od uczelni czasami nasi potencjalni kandydaci na studia otrzymują przychylną decyzję. Jednak warto także znaleźć w tym temacie systemowe rozwiązanie. W tym celu zostały już podjęte działania w Ministerstwa Nauki i Sportu RL — mówi Renata Cytacka. Rozmówczyni dodaje, że wspiera młodzież zarówno w sprawach praktycznych, jak i związanych z dokumentacją.

— Samorządowi Rejonu Wileńskiego zależy, żeby jak najwięcej maturzystów podejmowało studia wyższe w języku ojczystym, zdobywało wiedzę i wracało do pracy na Wileńszczyźnie. W miarę możliwości staram się udzielać naszej młodzieży wskazówek, aby ułatwić im proces rekrutacji na studia w Polsce. Młodzież może kontaktować się ze mną za pośrednictwem komunikatora Messenger lub mailowo: renata.cytacka@vrsa.lt — informuje specjalistka.

***

Na Litwie możliwość podjęcia studiów wyższych w języku polskim oferują trzy uczelnie: Uniwersytet Wileński, Uniwersytet Witolda Wielkiego oraz Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

Udało się już rozwiązać jedną sprawę na naszą korzyść — uznano maturę z języka polskiego w Polsce — mówi Renata Cytacka

2 mln euro na remont akademików

Rusza kolejny etap modernizacji infrastruktury oświatowej na Litwie. Milionowe dofinansowanie pozwoli odnowić akademiki i zrealizować inwestycje, które zmienią codzienne funkcjonowanie uczniów oraz studentów.

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu przeznaczyło 2 mln euro ze środków budżetu państwa na modernizację infrastruktury placówek oświatowych. Ponad 1 mln euro trafi na remonty akademików, natomiast kolejne prawie 1 mln euro zostanie przeznaczone na dostosowanie budynków do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Prace remontowe w akademikach będą prowadzone latem oraz w nowym roku szkolnym w pięciu placówkach podlegających ministerstwu. Są to: Centrum Kształcenia Zawodowego w Mariampolu, Centrum Kształcenia Zawodowego w Kiejdanach, Centrum Kształcenia im. Pauliusa Lindenau w Kłajpedzie, Szkoła Technologii i Biznesu w Płungianach oraz Konserwatorium im. Juozasa Gruodisa w Kownie.

Zakres inwestycji obejmuje modernizację lub wymianę instalacji technicznych budynków, w tym instalacji elektrycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych, przeciwpożarowych, zabezpieczających, grzewczych, wentylacyjnych oraz klimatyzacyjnych.

Prawie 1 mln euro przeznaczono również na poprawę dostępności budynków dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Finansowanie otrzyma jedenaście placówek oświatowych podlegających Ministerstwu Oświaty, Nauki i Sportu, w tym Narodowa Szkoła Sztuk Pięknych im. M. K. Čiurlionisa, Litewskie Centrum Edukacji Osób Niewidomych i Słabowidzących oraz dziewięć placówek kształcenia zawodowego.

W ramach projektów zaplanowano montaż lub modernizację wind, ramp oraz innych elementów infrastruktury, które mają ułatwić osobom z niepełnosprawnością ruchową samodzielne poruszanie się po budynkach.

Opr. J.B. na podst. smsm.lt

eprasa.pl 86ac1a63ca

Ultimatum Zełenskiego. Papečkys: „Białoruś jest sojusznikiem Rosji w wojnie z Ukrainą”

Antoni Radczenko

Ultimatum Zełenskiego Łukaszence bardzo ciężko komentować, ponieważ o rosyjskich przekaźnikach w Białorusi mówił tylko prezydent Ukrainy — twierdzi w rozmowie z „KW” Egidijus Papečkys. Ostatnio jesteśmy świadkami licznych słownych potyczek pomiędzy Kijowem a Mińskiem.

Zełenski oświadczył, że Białoruś wciąż prowadzi działania na rzecz rozszerzenia rosyjskiej agresji

Wołodymyr Zełenski poinformował (24 czerwca), że strona białoruska wyłączyła przekaźniki wykorzystywane do sterowania rosyjskimi dronami, które atakowały terytorium Ukrainy. Ukraiński prezydent przed tygodniem postawił Łukaszence ultimatum: albo Białoruś zdemontuje przekaźniki sama, albo zrobi to strona ukraińska. „Według informacji, które przekazali mi naczelny dowódca, a także wywiad, od 22 czerwca odpowiednie przekaźniki przestały działać na terytorium Białorusi” — oświadczył w ubiegłą środę Zełenski.

BYŁY, CZY NIE BYŁY?

Prezydent Ukrainy zaznaczył, że na razie nie wiadomo, czy urządzenia zostały zdemontowane, czy tylko wyłączone. „Pracujemy nad tym i bardzo uważnie to śledzę. Otrzymuję codzienne, odpowiednie raporty. Faktem jest, że te przekaźniki dziś nie działają” — zaznaczył ukraiński polityk. Ze słów prezydenta Ukrainy wynika, że w drugiej połowie 2025 r. Rosja rozmieściła na terytorium Białorusi system przekaźników do sterowania dronami. Rozmieszczenie urządzeń pozwoliło stronie rosyjskiej częściej atakować północną Ukrainę.

Zdaniem eksperta ds. wojskowości Egidijusa Papečkysa kwestię „ultimatum Zełenskiego” bardzo trudno komentować, ponieważ jest tam więcej niewiadomych niż wiadomych.

— Tak naprawdę nie wiem, czy te przekaźniki są lub były na Białorusi, a jeśli były, to gdzie. To wszystko wiemy tylko ze słów prezydenta Ukrainy. To było jedyne źródło. Nie twierdzę, że nie powinniśmy ufać Zełenskiemu, ale chciałoby się otrzymać potwierdzenie również z innych źródeł. Trzeba pamiętać, że Ukraina również prowadzi własną wojnę informacyjną — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”.

WOJNA Z BIAŁORUSIĄ?

Oficjalnie Mińsk gróźb Zełenskiego nie komentował. Sprawę natomiast skomentowała Rosja podkreślając, że Mińsk na pewno skutecznie by się obronił. Kreml zapowiedział, że uwagi Zełenskiego będą tematem rozmowy przywódców Rosji i Białorusi.

Zdaniem naszego rozmówcy atak Ukrainy na Białoruś raczej pogorszyłby położenie Ukrainy niż polepszył.

— Gdyby doszło do ataku, to wówczas powstałoby duże prawdopodobieństwo, że Rosji faktycznie udałoby się bezpośrednio wciągnąć Białoruś do wojny. To oznaczałoby nowy front wzdłuż całej granicy z Białorusią. To w pewnym sensie rozwiązałoby Rosjanom ręce, ponieważ Ukraina część oddziałów musiałaby przerzucić na granicę z Białorusią. Dlatego wypowiedzi Zełenskiego w tej sprawie bardziej traktuję jako wojnę informacyjną, której celem jest notoryczne wywieranie presji na wroga i jego sojuszników. Bo Białoruś faktycznie jest sojusznikiem Rosji w wojnie z Ukrainą. Tym niemniej nie odrzuciłbym możliwości, że przekaźniki faktycznie były, a teraz zostały wyłączone lub zdemontowane — twierdzi Papečkys.

Słowne batalie pomiędzy Mińskiem i Kijowem trwają od pewnego czasu. Przed kilkoma tygodniami Aleksander Łukaszenka przeprosił Zełenskiego za swoje ostre wypowiedzi pod adresem władz w Kijowie. Zapewniając, że Białoruś nie zamierza być stroną w wojnie rosyjsko-ukraińskiej. Wcześniej dowódca ukraińskich Sił Systemów Bezzałogowych Robert Browdi poinformował, że udało im się określić 500 celów w Białorusi, które mogą być zaatakowane. W odpowiedzi Łukaszenka zagroził wskazując na bardzo poważny cel w Ukrainie.

ZASTRASZANIE SĄSIADÓW

Z drugiej strony teraz w obwodzie grodzieńskim, czyli przy granicy Litwy i Polski, Białoruś prowadzi ćwiczenia mobilizacyjne. „Wzywamy społeczność międzynarodową do zachowania czujności w związku z trwającymi obecnie »ćwiczeniami mobilizacyjnymi” w obwodzie grodzieńskim na Białorusi” — zaapelował do społeczności międzynarodowej szef ukraińskiej dyplomacji Andrij Sybiha.

15.>>

eprasa.pl 86ac1a63ca

14.>>

Chociaż strona białoruska twierdzi, że są to rutynowe działania, to zdaniem ukraińskiego ministra spraw zagranicznych celem jest zastraszanie sąsiadów i destabilizacja w regionie. „Strategia ta jest zgodna z interesami Kremla i opiera się na politycznym szantażu, który pozostaje w sprzeczności z publicznymi deklaracjami białoruskiego kierownictwa, dotyczącymi pokoju" — zaznaczył Sybiha.

25 czerwca, już po słowach o tym, że Białoruś wyłączyła przekaźniki, Zełenski oświadczył, iż Mińsk wciąż prowadzi działania na rzecz rozszerzenia agresji Rosji. „Wzdłuż naszej granicy państwowej, na terytorium Białorusi, kończy się budowa infrastruktury drogowej oraz baz magazynowania amunicji i materiałów pędnych i smarnych, które nie mają żadnego innego uzasadnienia poza wojskowym" — oświadczył prezydent Ukrainy.

Z TERYTORIUM BIAŁORUSI

Ekspert sądzi, że Rosja będzie do końca próbowała Białoruś wciągnąć do wojny.

— Przystąpienie do wojny byłoby bardzo korzystne dla Moskwy. Nieważne, że białoruskie wojsko jest nieduże i niegotowe do walki — mimo wszystko są to nowi żołnierze, czołgi oraz długa granica. To byłby kolejny czynnik presji na Kijów, bo strona ukraińska będzie musiała przesunąć wojsko z jednego odcinka na drugi. Warto pamiętać, że w pierwszych dniach pełnoskalowej wojny Łukaszenko potrafił zmienić retorykę. Nie wykluczył wówczas, że białoruskie siły zbrojne mogą być użyte. Nie powiedział oczywiście, że mogą być użyte do ataku na Ukrainę, tylko do obrony cywili oraz rzekomych białoruskich kierowców, którzy nie mogą powrócić do domu. Kiedy jednak Rosja poniosła pierwsze klęski, to już nigdy nie powracał do tego tematu. Łukaszenka zdaje sobie sprawę z tego, że już brał udział w tej wojnie. Pierwsze rakiety w kierunku Ukrainy zostały wystrzelone z terytorium Białorusi — podkreśla Egidijus Papečkys.

23 czerwca Aleksander Łukaszenka oświadczył, że wybiera się w długą podróż zagraniczną. Nie wymienił jednak, jakie dokładnie kraje chce odwiedzić. Wspomniał jedynie, że chce spotkać się z Władimirem Putinem. 25 czerwca Łukaszenka powiedział mediom, że spotykał się w Mińsku z przedstawicielami Zełenskiego. Nieuznawany przez społeczność międzynarodową prezydent Białorusi oświadczył, że jeśli Białoruś przystąpi do wojny, to wówczas „jakość wojny się zmieni" i „wojna będzie całkowicie inna". Przedstawiciele Zełenskiego oświadczyli, że prezydent Ukrainy to rozumie. „Dlatego, chłopcy, trzeba się dogadać" — oświadczył Łukaszenka. ■

Fot. EPA-ELTA

Ukraina oskarżyła Białoruś o to, że pomaga Rosji w atakach dronowych

Poczobut: atak na ZPB to część „krucjaty Łukaszenki"

„Atak na Związek Polaków i mniejszość polską na Białorusi jest częścią antyeuropejskiej krucjaty, którą od dziesięcioleci prowadzi Alaksandr Łukaszenka" — powiedział tydzień temu działacz polskiej mniejszości na Białorusi Andrzej Poczobut podczas wystąpienia w Parlamencie Europejskim w Strasburgu.

Dodał, że reżim dąży do zaszczepienia w kolejnych pokoleniach sowieckich wartości i totalitarnych wzorców zachowania.

„Polska mniejszość narodowa (...) jest postrzegana przez białoruski reżim jako niebezpieczni heretycy, wyznawcy innych wartości (...). Propozycja reżimu dla Polaków jest banalna — wszyscy mamy się całkowicie zasymilować, stać się Białorusinami, zapomnieć o swojej historii, wyrzec się swojej tożsamości, zapomnieć język ojczysty. Po aresztowaniu usłyszałem od śledczych, że mój grzech jest taki: jestem zbyt polski i że tacy jak ja nie powinni istnieć. To jest przekaz skierowany nie tylko do mnie. To jest przekaz reżimu skierowany pod adresem wszystkich Polaków na Białorusi" — powiedział Poczobut.

Dziennikarz i działacz mniejszości polskiej na Białorusi został pod koniec kwietnia, po ponad pięciu latach, zwolniony z białoruskiego więzienia. W lutym 2023 r. Poczobuta skazano na osiem lat kolonii karnej o zaostrzonym rygorze za „wzniecanie nienawiści" oraz „wezwania do działań przeciwko bezpieczeństwu państwa". Białoruski Sąd Najwyższy odrzucił apelację. Dziennikarz przebywał w kolonii karnej w Nowopołocku. Organizacje praw człowieka uznały Poczobuta za więźnia politycznego. Polskie władze domagały się uwolnienia go i oczyszczenia z politycznie motywowanych, nieprawdziwych zarzutów. Próby uwolnienia Poczobuta podejmowane były wielokrotnie.

Poczobut jest laureatem Nagrody im. Sacharowa Parlamentu Europejskiego za wolność myśli.

Opr. A.K. na podst. PAP

eprasa.pl 86ac1a63ca

Wędkarze stawiają na ochronę ryb. Rośnie znaczenie zasady „złów i wypuść”

Honorata Adamowicz

Lato to najlepszy czas dla miłośników wędkarstwa na Litwie. Ciepłe miesiące przyciągają nad jeziora, rzeki i stawy zarówno doświadczonych wędkarzy, jak i osoby szukające wypoczynku blisko natury. Coraz większą uwagę zwraca się również na ochronę zasobów rybnych i odpowiedzialne wędkowanie, aby litewskie wody zachowały swoją atrakcyjność także dla przyszłych pokoleń.

BOGACTWO GATUNKÓW W LITEWSKICH WODACH

— W litewskich wodach śródlądowych — rzekach, jeziorach, stawach i innych zbiornikach wodnych występuje wiele gatunków ryb. W wędkarstwie rekreacyjnym najczęściej poławiane są szczupaki, okonie, płocie, leszcze, liny, wzdręgi, krąpie, karasie srebrzyste i pospolite, karpie, sandacze oraz sumy. W rzekach łowi się także klenie, bolenie, jazie i certy. Skład gatunkowy ryb w poszczególnych zbiornikach wodnych znacznie się różni. Zależy on od typu zbiornika, jego głębokości, temperatury wody, warunków siedliskowych, ilości tlenu, bazy pokarmowej oraz działalności człowieka — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Simonas Račkauskas, doradca ds. gospodarki rybackiej Litewskiego Stowarzyszenia Myśliwych i Wędkarzy.

Jak podkreśla ekspert, okresy ochronne ryb na Litwie są wprowadzane po to, aby mogły one pomyślnie odbyć tarło. Terminy ochrony zależą od gatunku ryb. Na przykład połowy szczupaków, sandaczy, boleni, lipieni, łososi i troci podlegają odrębnym sezonowym ograniczeniom.

Dlatego przed rozpoczęciem połowu należy koniecznie sprawdzić aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące amatorskiego połowu ryb w wodach śródlądowych, ponieważ okresy ochronne oraz dozwolone metody połowu mogą ulegać zmianom. Aktualne informacje publikują litewskie Ministerstwo Środowiska oraz Departament Ochrony Środowiska.

NOWE PODEJŚCIE

— W ostatnich latach wędkarstwo na Litwie coraz bardziej ukierunkowuje się na zrównoważone wykorzystanie zasobów rybnych. Coraz rzadziej uważa się, że wartość zbiornika wodnego należy oceniać wyłącznie na podstawie ilości złowionych ryb. Większą uwagę się zwraca na odbudowę zasobów rybnych, zarybianie, ochronę tarlisk, zapewnianie warunków migracji ryb, kontrolę połowów oraz kulturę wędkarstwa rekreacyjnego. Rośnie także znaczenie zasady „złów i wypuść”, zwłaszcza w odniesieniu do cennych gatunków ryb drapieżnych i wędrownych — podkreśla.

Największy wpływ na zasoby ryb mają warunki panujące w zbiornikach wodnych. Istotnymi czynnikami są zanieczyszczenie wód, eutrofizacja, degradacja brzegów i tarlisk, zapory oraz inne przeszkody utrudniające migrację ryb, zmiany klimatyczne, wzrost temperatury wody, choroby ryb, gatunki inwazyjne, nielegalne połowy oraz nadmierna presja wędkarska prowadząca do przeławiania.

Bardzo ważne jest również właściwe zarybianie — ryby powinny być wpuszczane tam, gdzie istnieją odpowiednie warunki ekologiczne, a nie jedynie w celu formalnego „uzupełnienia” zbiornika.

WĘDKARZ NIE TYLKO ŁOWI, ALE TAKŻE CHRONI

— Wędkarstwo rekreacyjne na Litwie cieszy się dużą popularnością, ponieważ łączy wypoczynek na łonie natury, tradycję, budowanie więzi społecznych oraz odpowiedzialne korzystanie z zasobów przyrody. Dla wielu osób wędkowanie to nie tylko zdobywanie ryb, ale także czas spędzony nad wodą, kontakt z naturą oraz wspólny wypoczynek z rodziną i przyjaciółmi. Jednocześnie należy pamiętać, że wędkarz amator jest zarówno użytkownikiem zbiorników wodnych, jak i ich opiekunem. Dlatego odpowiedzialne zachowanie nad wodą, przestrzeganie przepisów, niepozostawianie śmieci, brak tolerancji dla kłusownictwa oraz umiarkowane pozyskiwanie ryb są niezbędne, aby zachować bogate w ryby wody Litwy dla przyszłych pokoleń — mówi Simonas Račkauskas. ■

W ostatnich latach wędkarstwo na Litwie coraz bardziej ukierunkowuje się na zrównoważone wykorzystanie zasobów rybnych **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 86ac1a63ca

Ambasador USA przy NATO chwali Litwę i składa deklarację ws. amerykańskich żołnierzy

Ambasador USA przy NATO uspokaja w sprawie przyszłości stacjonowania amerykańskich żołnierzy na Litwie. Zapowiada, że USA „nie podejmą żadnych pochopnych działań". Mówił też o Polsce.

Ambasador USA przy NATO Matthew Whitaker oświadczył w czwartek 25 czerwca, że stosunki jego kraju z Litwą są doskonałe, a Waszyngton nie będzie podejmował pochopnych decyzji dotyczących przyszłości stacjonowania amerykańskich żołnierzy na Litwie.

Ambasador USA przy NATO Matthew Whitaker
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA, opr. A.K.

„DBAMY, BY SOJUSZNICY BYLI GOTOWI"

„Nasze stosunki z Litwą są doskonałe. Ambasador Litwy jest moim bliskim przyjacielem, stale omawiamy z nim te kwestie" — powiedział Matthew Whitaker w rozmowie z litewską telewizją państwową LRT.

„Stany Zjednoczone nie podejmują żadnych pochopnych działań, po prostu nadal oceniamy zagrożenia i dbamy o to, byśmy my i nasi sojusznicy byli gotowi do obrony i odstraszania" — zapewnił Whitaker zapytany, czy takie kraje jak Litwa mogą mieć pewność, że żołnierze USA pozostaną na ich terytoriach.

Jak podała agencja BNS, tego lata na Litwie zakończyło rotację ponad tysiąc amerykańskich żołnierzy. Opuścili Litwę w czasie, gdy Waszyngton dokonywał przeglądu rozmieszczenia sił zbrojnych w Europie.

W oczekiwaniu na decyzję w sprawie nowej rotacji prezydent Gitanas Nausėda stwierdza, że „decyzja dotycząca rotacji żołnierzy amerykańskich na Litwie może być nawet lepsza niż dotychczas".

WCZEŚNIEJ WHITAKER MÓWIŁ O POLSCE

Tymczasem wcześniej, w środę 24 czerwca, Whitaker mówił o Polsce. Wspominał, że Donald Trump pozostaje zaangażowany w bezpieczeństwo Polski, ale na szczegóły dotyczące wysłania do Polski dodatkowych 5 tys. żołnierzy trzeba jeszcze zaczekać.

Ambasador USA przy NATO rozmawiał z dziennikarzami po spotkaniu Donalda Trumpa z sekretarzem generalnym NATO Markiem Ruttem w Białym Domu. Na pytanie Polskiej Agencji Prasowej, czy ustalono już, co w praktyce oznacza zapowiedź wysłania dodatkowych żołnierzy, odpowiedział, że szczegóły nie są jeszcze ustalone.

„Te wszystkie rozmowy prowadzimy z sojusznikami. Sekretarz (wojny, Pete — przyp.red.) Hegseth mówił o sześciomiesięcznym przeglądzie. To wszystko jest częścią tego procesu" — powiedział.

„Nie mam dziś nic nowego do ogłoszenia. A gdybym wiedział, to bym wam nie powiedział" — dodał.

Dopytywany dalej, ambasador zapewnił jednak, że słowa prezydenta będą realizowane. „Prezydent wyraził intencję, ale jak i kiedy, te szczegóły to z pewnością nie jest coś, w czym już się posuwamy do przodu" — dodał.

Zapytany, czy w obliczu „głębokiego rozczarowania" prezydenta Donalda Trumpa niektórymi sojusznikami z NATO, Trump pozostaje zaangażowany w bezpieczeństwo Polski oraz państw bałtyckich, ambasador potwierdził.

„Słyszeliście go dziś. Prezydent wielokrotnie mówił, że co do tych, którzy inwestują we własną obronę, jak Polska, sojusznicy bałtyccy, Niemcy i inni — nie ma żadnych wątpliwości, jakie jest jego stanowisko" — powiedział.

Whitaker dodał, że Waszyngton oczekuje, by wszyscy sojusznicy „wyrównali" poziom wydatków obronnych z USA. „Codziennie, pracując w NATO zapewniam, że odstraszamy i bronimy każdego cala sojuszniczego terytorium" — dodał.

REGULARNA OBECNOŚĆ NA LITWIE OD 2019 R.

Amerykanie regularnie rozmieszczali bataliony żołnierzy na Litwie od 2019 r. Po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji na Ukrainę Waszyngton zmienił status swoich sił na Litwie na nieprzerwane rozmieszczenie rotacyjne.

Te wzmocnione bataliony składały się zazwyczaj z tysiąca lub więcej żołnierzy wyposażonych w różnorodny sprzęt bojowy.

Litwa zaznaczyła, że jest gotowa przyjąć do 1,5 tys. żołnierzy amerykańskich. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, PAP, mat.pras.

eprasa.pl 86ac1a63ca

Upadłość konsumencka — szansa na wyjście z pułapki zadłużenia

Problemy finansowe mogą dotknąć każdego. Utrata pracy, rozwód, choroba, śmierć bliskiej osoby czy nagły wzrost kosztów utrzymania potrafią w krótkim czasie doprowadzić nawet odpowiedzialnie gospodarujące osoby do sytuacji, w której spłata zobowiązań staje się niemożliwa.

W takich przypadkach litewskie prawo przewiduje instytucję upadłości konsumenckiej, której celem jest umożliwienie uczciwym dłużnikom rozpoczęcia życia finansowego od nowa.

NIE KAŻDY DŁUG POWINIEN CIĄŻYĆ NAD CZŁOWIEKIEM

W społeczeństwie nadal funkcjonuje przekonanie, że ogłoszenie upadłości jest oznaką porażki życiowej lub próbą uniknięcia odpowiedzialności za swoje zobowiązania. W rzeczywistości jest to legalny mechanizm ochrony osób, które znalazły się w trudnej sytuacji nie z własnej winy lub wskutek okoliczności, których nie były w stanie przewidzieć.

Wyobraźmy sobie sytuację samotnej matki wychowującej dwoje dzieci. Przez wiele lat pracowała, terminowo regulowała rachunki i spłacała kredyt mieszkaniowy. Po rozwodzie została sama z obowiązkiem utrzymania rodziny, ponieważ były małżonek uchyla się od obowiązku alimentacyjnego. Wkrótce potem zachorowała i przez dłuższy czas nie mogła wykonywać pracy zarobkowej. Aby zapewnić dzieciom podstawowe potrzeby, korzystała z szybkich pożyczek i limitów kredytowych. Z miesiąca na miesiąc zadłużenie rosło, a odsetki sprawiły, że całkowita kwota zobowiązań wielokrotnie przekroczyła jej możliwości finansowe. Nawet przy pełnym zaangażowaniu i podjęciu dodatkowej pracy spłata wszystkich długów zajęłaby kilkadziesiąt lat lub okazałaby się całkowicie nierealna.

Właśnie dla takich osób przewidziana została procedura upadłości konsumenckiej. Jej zadaniem jest znalezienie równowagi pomiędzy interesami wierzycieli a prawem człowieka do godnego życia. Ustawodawca wychodzi z założenia, że nie każdy dług powinien ciążyć nad człowiekiem do końca życia, zwłaszcza jeśli jego spłata jest obiektywnie niemożliwa.

> Po ogłoszeniu upadłości przygotowywany jest plan przywrócenia wypłacalności, nazywany również planem spłaty wierzycieli. Dokument ten określa, w jaki sposób i w jakim zakresie dłużnik będzie regulował swoje zobowiązania, uwzględniając jego realne możliwości zarobkowe oraz konieczność zapewnienia środków do życia sobie i członkom rodziny.

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROCEDURY UPADŁOŚCIOWEJ

Postępowanie upadłościowe może zostać wszczęte wyłącznie na wniosek samej osoby zadłużonej. Sąd bada nie tylko wysokość zadłużenia, ale również okoliczności jego powstania oraz uczciwość dłużnika. Istotne jest, aby osoba ubiegająca się o upadłość nie ukrywała majątku, nie wyzbywała się go celowo przed wszczęciem postępowania oraz współpracowała z sądem i administratorem procesu.

Zgodnie z ustawą o upadłości osób fizycznych za niewypłacalną uznaje się osobę, która nie jest w stanie wykonywać swoich wymagalnych zobowiązań pieniężnych, a suma przeterminowanych długów przekracza 25 minimalnych miesięcznych wynagrodzeń (MMA).

19.>>

Ogłoszenie upadłości to legalny mechanizm ochrony osób, które znalazły się w trudnej sytuacji nie z własnej winy lub wskutek okoliczności, których nie były w stanie przewidzieć **Fot. Marius Morkevičius, ELTA**

eprasa.pl 86ac1a63ca

18.>>

Przy obecnie obowiązującej wysokości minimalnego wynagrodzenia próg ten wynosi 28 825 euro. Oznacza to, że nie każda osoba mająca problemy finansowe może skorzystać z procedury upadłościowej — ustawodawca przewidział konkretne kryteria pozwalające ocenić, czy sytuacja dłużnika jest na tyle poważna, że uzasadnia wszczęcie postępowania.

Należy również pamiętać, że nie w każdym przypadku sąd ogłosi upadłość konsumencką. Ustawa przewiduje szereg okoliczności, które mogą stanowić podstawę do odmowy wszczęcia postępowania. Dotyczy to między innymi sytuacji, gdy niewypłacalność powstała wskutek szkodliwych nawyków, takich jak nadużywanie alkoholu, środków odurzających czy uzależnienie od hazardu. Sąd może również odmówić ogłoszenia upadłości osobie skazanej za określone przestępstwa przeciwko mieniu, gospodarce lub wiarygodności dokumentów, jeżeli właśnie te działania doprowadziły do jej niewypłacalności. Przeszkodą może być także celowe działanie na szkodę wierzycieli, ukrywanie majątku, podawanie nieprawdziwych informacji o swojej sytuacji finansowej czy zawieranie fikcyjnych transakcji w celu uniknięcia spłaty długów.

Ponadto z procedury nie może skorzystać osoba, wobec której w ciągu ostatnich dziesięciu lat było już prowadzone postępowanie upadłościowe, chyba że zachodzą szczególne okoliczności przewidziane przez ustawę. Wszystkie te ograniczenia mają na celu zapewnienie, że instytucja upadłości konsumenckiej będzie służyła uczciwym dłużnikom, którzy rzeczywiście znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej i finansowej.

PROCEDURA UMOŻLIWIA STOPNIOWE WYJŚCIE Z ZADŁUŻENIA

Po ogłoszeniu upadłości przygotowywany jest plan przywrócenia wypłacalności, nazywany również planem spłaty wierzycieli. Dokument ten określa, w jaki sposób i w jakim zakresie dłużnik będzie

Nie każda osoba mająca problemy finansowe może skorzystać z procedury upadłościowej — ustawodawca przewidział konkretne kryteria pozwalające ocenić, czy sytuacja dłużnika uzasadnia wszczęcie postępowania **Fot. Marian Paluszkiewicz**

> Postępowanie upadłościowe może zostać wszczęte wyłącznie na wniosek samej osoby zadłużonej. Sąd bada nie tylko wysokość zadłużenia, ale również okoliczności jego powstania oraz uczciwość dłużnika.

regulował swoje zobowiązania, uwzględniając jego realne możliwości zarobkowe oraz konieczność zapewnienia środków do życia sobie i członkom rodziny. Obecnie na Litwie plan ten jest wykonywany przez okres trzech lat. W tym czasie dłużnik przekazuje część swoich dochodów na spłatę wierzycieli, jednocześnie zachowując środki niezbędne na codzienne utrzymanie.

Warto podkreślić, że celem postępowania nie jest całkowite pozbawienie człowieka środków do życia. Przeciwnie — procedura ma umożliwić mu stopniowe wyjście z zadłużenia przy zachowaniu godnych warunków funkcjonowania. Dlatego sąd, zatwierdzając plan spłaty, bierze pod uwagę sytuację rodzinną, zdrowotną i zawodową dłużnika.

Jeżeli przez okres trzech lat osoba rzetelnie wykonuje obowiązki wynikające z planu, współpracuje z administratorem procesu oraz działa w dobrej wierze, po zakończeniu postępowania pozostała część niespłaconych zobowiązań może zostać umorzona. To właśnie ten element sprawia, że upadłość konsumencka stanowi realną szansę na nowy start dla osób, które znalazły się w sytuacji bez wyjścia.

Należy jednak pamiętać, że upadłość konsumencka nie jest prostym sposobem na pozbycie się długów. Jest to procedura wymagająca transparentności, dyscypliny i odpowiedzialności. Każda sprawa jest rozpatrywana indywidualnie, a sąd szczegółowo analizuje zachowanie dłużnika zarówno przed wszczęciem postępowania, jak i w jego trakcie.

Coraz częściej jednak dostrzega się społeczne znaczenie tej instytucji. Osoba uwolniona od niemożliwego do spłacenia zadłużenia może ponownie aktywnie uczestniczyć w życiu zawodowym i społecznym, planować przyszłość oraz zapewnić bezpieczeństwo swojej rodzinie. Upadłość konsumencka nie jest więc symbolem porażki, lecz narzędziem, które pozwala odzyskać finansową równowagę i rozpocząć nowy rozdział życia. ■

Aneta Błażewicz,
adwokat, członek
Zarządu Związku Prawników
Polaków na Litwie

eprasa.pl 86ac1a63ca

Miłość się nie starzeje. Ale suknie ślubne tak. Nowa inicjatywa ma to odmienić

„Całkiem niezła inicjatywa. Bo prawda, moja własna suknia już ile lat leży i co z niej? Dużo dziś się wyrzuca wszystkiego, i tak" — mówi „KW" Alina (imię zmienione) na temat projektu Olesii Les. Projektantka ta próbuje dawać sukniom ślubnym drugie życia.

Kolekcja „Amor Vincit Omnia" udowadnia, że suknie ślubne mogą zyskać drugie życie w zupełnie nowej formie **Fot. Laima Karalienė, fotokolaż A.K.**

DRUGIE ŻYCIE SUKNI ŚLUBNYCH

Kolekcja „Amor Vincit Omnia" (łac. „Miłość wszystko zwycięża"), zaprezentowana w Domu Artystów w Kownie, powstała z używanych sukien ślubnych. Projektantka Olesia Les postawiła na ideę ponownego wykorzystania odzieży, zwracając uwagę na krótki cykl życia kreacji ślubnych oraz problem „kultury jednorazówek".

„Piękno niekoniecznie musi być jednorazowe" — twierdzi projektantka Olesia Les.

Inspiracją do stworzenia kolekcji była informacja, że część sukien z salonów wypożyczających po kilku sezonach trafia do wyrzucenia, mimo że wciąż zawiera wysokiej jakości materiały i ręcznie wykonane detale.

„Kiedy dowiedziałam się, że część sukien z salonów wypożyczających jest po kilku sezonach po prostu wyrzucana, zrozumiałam, że chcę pokazać inną możliwą kontynuację ich historii. Przecież nawet w noszonej sukni często pozostaje niezwykle dużo cennego materiału, starannej pracy i piękna, które mogą żyć dalej" — mówi Olesia Les.

OD ŚLUBU DO NOWYCH OKAZJI

W kolekcji suknie ślubne zostały przekształcone w stroje przeznaczone na różne uroczystości. Projektantka połączyła je z elementami męskiej garderoby — marynarkami, spodniami i koszulami — symbolizującymi początek nowego etapu życia.

Według danych z rynku europejskiego w 2019 r. sprzedano aż ok. 2 mln sukien ślubnych, a średni koszt jednej wyniósł 1 406 euro. Mimo wysokiej wartości większość z nich zakładana jest tylko raz. A potem — albo kosz, a częściej dożywotnie „więzienie" w szafie lub pudle. W najlepszym wypadku przechodzi do kogoś innego, ale to rzadki przypadek. Wszak każdy chce, aby nasz ślub był ten jedyny, ten wyjątkowy — więc i suknia taka musi być.

„Suknia ślubna ma zazwyczaj jedno przeznaczenie — ślub. Po uroczystości skazana jest na leżenie w szafie lub przechodzenie z rąk do rąk, aż w końcu staje się zbędna. Chciałam stworzyć strój, który będzie noszony wielokrotnie. W życiu nie brakuje okazji, by się wystroić — imprezy maturalne, chrzciny, koncerty, wernisaże, urodziny. Dlaczego wyjątkowy strój miałby być przeznaczony tylko na jeden dzień?" — zwraca uwagę projektantka.

MODA JAKO NARZĘDZIE ZMIANY

Temat zrównoważonego rozwoju zajmuje ważne miejsce w działalności Olesi Les. Projektantka jest ambasadorką Europejskiego Paktu Klimatycznego, inicjatywy Komisji Europejskiej, która skupia osoby, społeczności i organizacje działające na rzecz łagodzenia zmian klimatycznych oraz budowy Europy neutralnej pod względem emisji dwutlenku węgla.

Według projektantki bardziej zrównoważone rozwiązania często zaczynają się od zmiany codziennych nawyków i nowego spojrzenia na rzeczy, które już posiadamy. Podkreśla, że kolekcja nie dotyczy wyłącznie ubrań, ale również sposobu postrzegania doświadczeń i przemijania.

„Im dłużej pracowałam nad tą kolekcją, tym wyraźniej rozumiałam, że nie dotyczy ona wyłącznie ubrań. Podobnie jak w życiu ludzi, tak i w historii ubrań nie każda opowieść o „długim i szczęśliwym życiu" kończy się słowami „aż śmierć nas rozłączy". Nie oznacza to jednak, że wszystko, co było wcześniej, straciło sens. Wręcz przeciwnie — każde doświadczenie pozostawia ślad i staje się częścią naszej historii" — mówi projektantka.

Jak podkreśla, tytuł kolekcji „Amor Vincit Omnia" — „Miłość wszystko zwycięża" — nawiązuje do przekonania, że to, co powstaje z miłości do ludzi, twórczości i świata, pozostawia trwały ślad i nie jest stratą czasu. ■

Opr. J.B. na podst. inf. coagency.lt

eprasa.pl 86ac1a63ca

Lepkie łapki mają trzy ulubione marki. Złodzieje „rzadko kierują się sympatią”

Z informacji ubezpieczycieli wynika, że złodzieje na Litwie kalkulują na chłodno i preferują konkretne marki samochodów. Często to pokłosie nowych technologii — które choć ułatwiają życie, to w lepkich łapkach są problemem.

NAJCZĘŚCIEJ KRADZIONE MARKI I CZĘŚCI

Z danych ubezpieczyciela litewskiego BTA obejmujących ostatnie dwa i pół roku wynika, że niemal jedna trzecia wszystkich zgłoszonych kradzieży samochodów dotyczyła pojazdów marki Lexus. Kolejne miejsca zajęły Toyota i Mercedes-Benz. Te marki zatem można umiejscowić w „top 3” pod względem kosztownej i nieprzyjemnej „miłości” ze strony złodziei.

Wśród skradzionych pojazdów znalazły się także samochody ciężarowe oraz naczepy marek DAF, Krone i Schmitz Cargobull. Według statystyk dotyczących kradzieży części samochodowych najczęściej ich celem stają się auta trzech dominujących marek — Audi, BMW i Mercedes-Benz.

„Statystyki kradzieży samochodów odzwierciedlają również ulubione modele złodziei — niektóre z nich pojawiają się na tej liście rok po roku. Najczęściej złodziei interesują nie tylko droższe lub bardziej popularne samochody, ale także te, na które utrzymuje się duży popyt na rynku używanych pojazdów i części. Innymi słowy, złodzieje rzadko kierują się sympatią — wybierają to, co później najłatwiej zamienić na pieniądze” — powiedziała Karolina Emanuelė Karpova, dyrektorka działu szkód w BTA.

NOWOCZESNE TECHNOLOGIE UŁATWIAJĄ KRADZIEŻE

Założyciel i dyrektor studia inteligentnych samochodów Autokraitis Andrius Benokraitis zwraca uwagę, że systemy bezkluczykowego dostępu, choć wygodne dla kierowców, mogą zostać wykorzystane przez przestępców. Za pomocą specjalistycznego sprzętu możliwe jest przechwycenie i przekazanie sygnału kluczyka, co pozwala odblokować i uruchomić samochód.

Ekspert wskazuje również, że w przypadku niektórych modeli Toyoty i Lexusa złodzieje potrafią połączyć się bezpośrednio z elektroniką pojazdu, aby go odblokować i uruchomić.

„Na przykład w przypadku niektórych samochodów marek Toyota i Lexus złodzieje mogą bezpośrednio połączyć się z systemami elektronicznymi pojazdu, a tym samym odblokować i uruchomić pojazd. Technologie stosowane w samochodach stale się udoskonalają, jednak złodzieje również poszukują słabych punktów, dlatego same fabryczne zabezpieczenia często już dziś nie wystarczają” — powiedział Andrius Benokraitis.

FABRYCZNE ZABEZPIECZENIA TO ZA MAŁO

Zdaniem Benokraitisa fabryczne systemy zabezpieczeń nie powinny być traktowane jako pełna ochrona przed kradzieżą. Znacznie skuteczniejsze są indywidualnie montowane rozwiązania, które uniemożliwiają uruchomienie pojazdu bez dodatkowej identyfikacji kierowcy, mogą uruchomić alarm, powiadomić właściciela oraz przekazać lokalizację auta.

Eksperci podkreślają również, że miejsce parkowania nie daje gwarancji bezpieczeństwa. Kradzieże zdarzają się zarówno na osiedlowych parkingach, jak i przy centrach handlowych, szkołach czy hotelach, a nawet na parkingach strzeżonych.

„Po kradzieży samochodu najbardziej nieprzyjemne jest nie tylko utracenie pojazdu, ale także uświadomienie sobie, że posiadane ubezpieczenie nie pokryje tych strat. Kierowcy czasami błędnie uważają, że wystarczy obowiązkowe ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej, jednak nie chroni ono przed kradzieżą. W takich przypadkach zabezpieczenie finansowe zapewnia ubezpieczenie Autocasco, dlatego wraz z dodatkowymi systemami zabezpieczeń stanowi ono ważny element kompleksowej ochrony samochodu” — powiedziała dyrektorka działu szkód w BTA. ■

Opr. J.B. na podst. BTA draudimas

Nowoczesne technologie zwiększają komfort kierowców, ale nie zawsze skutecznie chronią samochody przed kradzieżą **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 86ac1a63ca

31. Wesele Kurpiowskie w Kadzidle: „Sakrament jest miłością”

Na Kurpiach czas płynie inaczej. Gdy rozbrzmiewają dawne melodie, a barwne stroje znów wypełniają przestrzeń wokół kościoła i sceny, przeszłość spotyka się z teraźniejszością. 31. Wesele Kurpiowskie w Kadzidle po raz kolejny przypomniało, że tradycja, jeśli jest zakorzeniona w wierze i wspólnocie, nie przemija.

WESELE JAKO DZIEDZICTWO KURPIÓW

Dawne wesela kurpiowskie trwały kilka dni i obejmowały nie tylko rodzinę, lecz całą społeczność. Były rytuałem przejścia, świętem wspólnoty i potwierdzeniem ciągłości życia. Trzydzieści jeden lat temu zrodziła się idea, by te obrzędy nie zniknęły z pamięci, lecz powróciły jako żywa lekcja historii.

„Chcemy, aby to wesele stało się szkołą budowania dla młodych pokoleń, a dla nas starszych — przypomnieniem, czym jest prawdziwa miłość i odpowiedzialność” — podkreślano podczas inauguracji wydarzenia.

KOŚCIÓŁ W CENTRUM — SAKRAMENT, NIE INSCENIZACJA

Sercem Wesela Kurpiowskiego pozostaje liturgia i sakrament małżeństwa. Duchowni jasno zaznaczają, że bez tego wymiaru wydarzenie straciłoby sens.

„Małżeństwo nie jest tylko zwyczajem ani pięknym obrzędem. Jest sakramentem. A sakramentem jest miłość — między panną młodą i panem młodym” — mówił jeden z celebransów, zwracając uwagę, że to właśnie wiara nadaje tradycji trwałość.

W homiliach powracał także motyw wdzięczności i odpowiedzialności. „Małżeństwo mężczyzny i kobiety to nie jest tylko prawo kościelne. To jest prawo naturalne. To jest porządek, który został wpisany w człowieka. Mężczyzna i kobieta są różni, ale właśnie po to, żeby się uzupełniać. Żeby razem budować dom, rodzinę, przyszłość... Miłość jest darem, ale i zadaniem. Bez Boga nie da się jej w pełni zrozumieć ani udźwignąć” — zaznaczał duchowny, dziękując organizatorom za podtrzymywanie tej inicjatywy przez ponad trzy dekady.

Kapłani przypominali, że Wesele Kurpiowskie nie jest folklorystycznym widowiskiem oderwanym od rzeczywistości, lecz świadectwem wartości, które wciąż pozostają aktualne.

OBRZĘD I WSPÓLNOTA

Po mszy świętej uczestnicy i widzowie mogli śledzić kolejne etapy tradycyjnego wesela: błogosławieństwo, orszak, pieśni i tańce. Obrzędowość nie była tu dekoracją, lecz językiem przekazu — zrozumiałym dla tych, którzy pamiętają dawne czasy, i odkrywanym na nowo przez młodszych.

„Niech to wesele odnajdzie nas na drodze do prawdziwej wrażliwości i zgody” — wybrzmiało w jednym z wystąpień jako podsumowanie duchowe i przesłanie wydarzenia.

31. edycja Wesela Kurpiowskiego była zarazem symbolicznym podsumowaniem ponad 30 lat nieprzerwanej tradycji. Przez ten czas wydarzenie przeszło drogę od lokalnej inicjatywy do jednego z najbardziej rozpoznawalnych świąt kultury ludowej w regionie. Każda edycja dokładała kolejną warstwę pamięci, pokazując, że dziedzictwo Kurpiów nie jest zamkniętym rozdziałem historii, lecz procesem ciągłym.

23.>>

Wesele jako dziedzictwo Kurpiów

eprasa.pl 86ac1a63ca

22.>>

DIALOG KULTUR

Istotnym elementem programu były występy zespołów zagranicznych, które nadały wydarzeniu wymiar międzynarodowy. Ich obecność pokazała, że lokalna tradycja może stać się punktem spotkania różnych kultur, a nie tylko regionalnym znakiem rozpoznawczym. Zagraniczni artyści prezentowali własne obrzędy weselne, tańce i muzykę, tworząc symboliczny dialog z kurpiowskim rytuałem. Różnice języka czy kostiumu nie przesłaniały podobieństw — wszędzie bowiem wesele pozostaje świętem miłości, rodziny i wspólnoty. Publiczność mogła obserwować, jak tradycje z innych krajów rezonują z kurpiowską obrzędowością i podkreślają jej uniwersalny charakter.

Do Kadzidła organizatorzy zaprosili ponadto liczne grupy folklorystyczne, a wśród nich: Zespół Tańca Ludowego „Przyjaźń" z Wilna, Zespół Folklorystyczny „Rożaje" z Czarnogóry, Gruppo Folkloristico z Włoch oraz Folk Dance Group z Gruzji, Zespół Pieśni i Tańca „Kielce", Zespół „Carniacy" z Czarni, Kurpiowski Zespół „Pod Borem" z Zawad i Zespół „Białodunajcanie" z Białego Dunajca.

GOSPODARZE Z KADZIDŁA

Szczególne miejsce w programie zajmował zespół miejscowy z Kadzidła, który od lat jest filarem Wesela Kurpiowskiego. To właśnie on dba o autentyczność pieśni, tańców i strojów, przekazując je kolejnym pokoleniom bez scenicznego uproszczenia. Dzięki temu wydarzenie nie traci swojego lokalnego charakteru, nawet gdy staje się przestrzenią międzynarodowej wymiany kulturowej. Zespół ten prezentuje tradycyjny folklor kurpiowski: pieśni, tańce, zabawy, muzykę, obrzędy oraz gwarę Kurpiów. Zespół powstał w 1947 r. w Kadzidle, w sercu Puszczy Zielonej i od początku swojej działalności pozostaje wierny autentycznym formom kultury ludowej regionu. „Kurpianka" występowała na scenach całej Polski, a także była oklaskiwana za granicą. Jako jeden z pierwszych zespołów tego typu w Polsce, „Kurpianka" jest laureatem prestiżowej Nagrody im. Oskara Kolberga. Jej znakiem rozpoznawczym jest dbałość o zachowanie autentyzmu i wierności tradycji — zarówno w warstwie tanecznej i muzycznej, jak i w stroju oraz obrzędzie. Zespół tworzą trzy grupy wiekowe, które koncertują oddzielnie lub w programach łączonych. Towarzyszy im kapela grająca na tradycyjnych instrumentach: harmonii pedałowej, klarnecie, skrzypcach, akordeonie, trąbce i bębenku, prezentująca autentyczną muzykę kurpiowską. Zespół działa przy Centrum Kultury Kurpiowskiej im. Ks. Mieczysława Mieszki w Kadzidle.

Sercem Wesela Kurpiowskiego pozostaje liturgia... młoda para w kościele

31. Wesele Kurpiowskie raz jeszcze udowodniło, że tradycja nie jest reliktem, lecz zobowiązaniem. W świecie szybkich zmian pozostaje miejscem, gdzie miłość, wiara i wspólnota wciąż mówią wspólnym językiem. „Sławmy Boga za to, że możemy tu być razem" — padło na zakończenie. I trudno o lepsze podsumowanie święta, które od ponad trzech dekad przypomina, skąd jesteśmy i dokąd zmierzamy. ■

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Po nabożeństwie goście mogli śledzić kolejne etapy tradycyjnego wesela — m.in. pieśni i tańce

eprasa.pl 86ac1a63ca

Witam serdecznie! Lubicie się śmiać, prawda? To bardzo dobrze! Kto się śmieje, jest zdrowszy i szczęśliwszy. Wakacje temu sprzyjają jak najbardziej. I proszę pamiętać, iż nie ma bardziej właściwego i tak długiego okresu, kiedy można się śmiać do woli.

Dlaczego śmiech to zdrowie?

Śmiech:

— pomaga zapomnieć o zdenerwowaniu;

— rozładowuje stres;

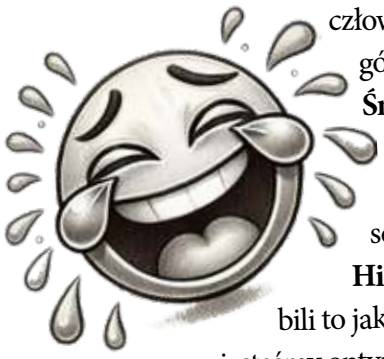
— powoduje, że lepiej nam się oddycha;

— jaśniej nam się myśli, bo do mózgu dociera więcej tlenu;

— serce szybciej bije, krew lepiej dociera do wszystkich części ciała.

Kto się śmieje — rzadziej choruje. To prawda! Śmiejąc się, zmuszamy organizm do produkcji pewnej ważnej substancji — limfocytów T, która niszczy wirusy wywołujące choroby. Śmiejcie się więc jak najczęściej — na zdrowie! Podobno minuta śmiechu działa jak pół godziny odpoczynku i przedłuża nasze życie.

Uśmiech na ładny wygląd. Kto Wam się bardziej podoba — ponurak ze smutną miną czy roześmiany, pogodny człowiek? Oczywiście, że ten uśmiechnięty. Roześmiana buzia, kąciki ust uniesione go góry sprawiają, że wyglądamy ładniej, radośniej i młodziej.

Śmiech jak trening. Czy wiecie, że podczas głośnego śmiechu na Waszej twarzy pracuje aż 18 mięśni? Ale nie tylko mięśnie twarzy wtedy pracują. Także mięśnie brzucha. Podczas śmiania boli Was brzuch? Nic nie szkodzi. To znaczy, że zafundowaliście sobie niezły trening mięśni brzucha. Róbcie to częściej!

Hi-hi czy cha-cha? Nie jest ważne, w jaki sposób się śmiejemy. Najważniejsze, byśmy robili to jak najczęściej. Śmiech świadczy o naszym radosnym usposobieniu, czyli o tym, że jesteśmy optymistami. A tacy ludzie są bardzo lubiani. Kiedy się śmiejemy, mniej się boimy i jesteśmy odważniejsi.

Kim jest optymista? To człowiek, który z uśmiechem, pogodnie patrzy na świat. Nie znaczy to, że przykrości nigdy go nie spotykają. Spotykają! Jednakże zawsze potrafi dostrzec dobre strony życia, nie załamuje się. Wierzy, że warto być dobrym, miłym. Taki jest dla ludzi i dzięki temu jest bardzo lubiany.

Optymista to przeciwieństwo pesymisty.

Zagadka

Co to jest:
mała deseczka na długim sznurze,
raz jest na dole,
raz jest na górze?

eprasa.pl 86ac1a63ca

Wakacyjne wyjazdy kosztują — w szczególności wiedzą o tym Wasi rodzice, ale... zanim znajdą się w banku, w bankomacie, w portfelu, muszą zostać wyprodukowane. Tak, tak, wyprodukowane — dosłownie tak jak lalki, płyty albo samochody.

Skąd się biorą pieniądze?

Każdemu wolno otworzyć firmę, która będzie zarabiać pieniądze. Firma, która je produkuje, jest jedna, jedyna w całym państwie. Na Litwie jest to Narodowy Bank Litwy. To właśnie w tej firmie zapada decyzja, ile w danym roku można wyprodukować pieniędzy. Gdzie produkuje się pieniądze? Narodowy Bank Litwy składa zamówienie do Mennicy Litewskiej. To fabryka pieniędzy, która mieści się w Wilnie. To chyba najbardziej strzeżony adres stolicy. Stąd pieniądze trafiają do sejfów najważniejszego banku w kraju — Narodowego Banku Litwy.

Jak powstaje moneta, a jak banknot? Monety wytwarza się ze specjalnych stopów metali. Dostarczane są one do Mennicy Litewskiej już w postaci gotowych krążków, o odpowiednich wymiarach. Te metalowe krążki trafiają pod specjalną prasę, czyli maszynę, która wybija na krążkach nominał (1 euro, 2 euro itd.) Banknoty są drukowane na specjalnym, bardzo odpornym papierze, który ma w sobie pewne zabezpieczenia. To na przykład specjalna farba albo specjalne znaki nanoszone na powierzchnię papieru.

Po czym rozpoznać fałszywy pieniądz? Wielu śmiałków próbowało produkować pieniądze. To przestępstwo surowo karane! Fałszywe pieniądze wcześniej czy później zostają wykryte. Trudno rozpoznać je gołym okiem, ale przeszkoleni pracownicy banku czy poczty potrafią rozpoznać fałszywe banknoty. Jest wiele cech oryginalnego, prawdziwego pieniądza. Na przykład hologram (taki specjalny, świecący znak), wypukły druk albo tak zwany znak wodny, czyli prześwitujący rysunek. Istnieje przyrząd do wykrywania fałszywych banknotów. To rodzaj prostokątnej latarki, która świeci specjalnym światłem. Na podświetlonym w ten sposób banknocie widoczny jest rysunek.

W czerwcowym ciepełku

Jeszcze śpiewa wilga — krótkie fletowe pogwizdywania, monotonnie powtarza swoje „cilp, cilp". Odzywają się muchołówki i pokrzewki. Słychać dźwięczną zwrotkę zięby. Powoli kończą się ptasie śpiewy. Niedługo las się wyciszy — w gnieździe lub w jego pobliżu, czekają głodne dzieciaki. Zaczyna się czas wytężonej pracy rodziców-ptaków w karmieniu, a później w nauce latania swoich małych piskląt.

To naprawdę ostatnie poranki i wieczory, kiedy tak pięknie i wszechobecnie słychać śpiew ptaków!

Ciekawostka

293 kilogramy — tyle ważyła ryba złowiona przez tajskich rybaków. Wyobrażacie sobie, jaki to jest ciężar? Tyle kilogramów co ten olbrzymi pangaz, tak ta ryba się nazywa — waży czterech dorosłych mężczyzn. To największa — dotychczas schwytana — słodkowodna ryba na świecie, która zamieszkuje wody rzek i

Wakacyjny dowcip!

— Twój żółty pies wygląda naprawdę groźnie! — mówi Ania, drżąc ze strachu. — Skąd go wziąłeś?

— Przybłąkał się, jak byłem na wakacjach w Afryce — odpowiada dumnie kolega. — Obciąłem mu tylko jego gęstą grzywę.

eprasa.pl 86ac1a63ca

Karp wędzony pachnący letnim dymem

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty"

Fot. autorka

Wędzony karp to wyjątkowy przysmak. Nic nie smakuje tak jak samodzielnie złowiona i uwędzona ryba.

Składniki
• 1 karp o wadze ok. 2-3 kg • 2 litry wody • 120 g soli kamiennej
Można dodać:
• 2 liście laurowe • 5 ziaren ziela angielskiego • 1 łyżeczka pieprzu ziarnistego • 2 ząbki czosnku • 1 łyżeczka cukru

Wykonanie:
Karpia oczyścić, wypatroszyć i umyć. Jeśli ryba jest duża, lepiej podzielić ją na dzwonka lub filety. Osuszyć papierowym ręcznikiem. W zimnej, przegotowanej wodzie rozpuścić sól kamienną. Solanka do ryby może być tylko z wody i soli, ale można też dodać wyżej wymienione przyprawy, wtedy lepiej zagotować je z wodą i wystudzić. Po ostudzeniu zanurzyć rybę w przygotowanej solance, można obciążyć talerzykiem, żeby ryba była cała zanurzona. Wstawić do lodówki na 10-12 godzin. Po wyjęciu z solanki opłukać karpia zimną wodą i dokładnie osuszyć. Następnie pozostawić rybę w przewiewnym miejscu na 2-3 godziny, aż powierzchnia stanie się lekko sucha. Dzięki temu podczas wędzenia powstanie apetyczna, złocista skórka. Rozgrzać wędzarnię do temperatury 50-60°C i osuszać rybę przez 30-40 minut. Następnie zwiększyć temperaturę do 70-80°C i wędzić, aż mięso nabierze złocistego koloru i charakterystycznego aromatu. Najlepiej sprawdza się drewno olchowe lub bukowe, które nadaje rybie delikatny, lekko słodkawy smak. Wędzony karp doskonale smakuje zarówno na ciepło, jak i na zimno. Można podawać go z pieczywem, świeżymi warzywami, chrzanem lub sosem tatarskim. Świetnie sprawdza się również jako składnik sałatek, past rybnych czy eleganckich przystawek. ■

Delikatny tradycyjny sernik domowy

Sernik na kruchym cieście to jedno z tych ciast, które nigdy nie wychodzą z mody. Delikatna masa serowa doskonale komponuje się z maślanym spodem i złocistymi paskami ciasta.

Składniki
Na kruche ciasto:
• 500 g mąki pszennej • 250 g zimnego masła • 150 g cukru pudru • 2 jajka • 2 żółtka • 2 łyżeczki proszku do pieczenia • szczypta soli
Na masę serową:
• 1 kg twarogu sernikowego • 200 g miękkiego masła • 220 g cukru • 5 jajek • 2 opakowania budyniu waniliowego bez cukru • 1 łyżeczka ekstraktu waniliowego • skórka otarta z 1 cytryny

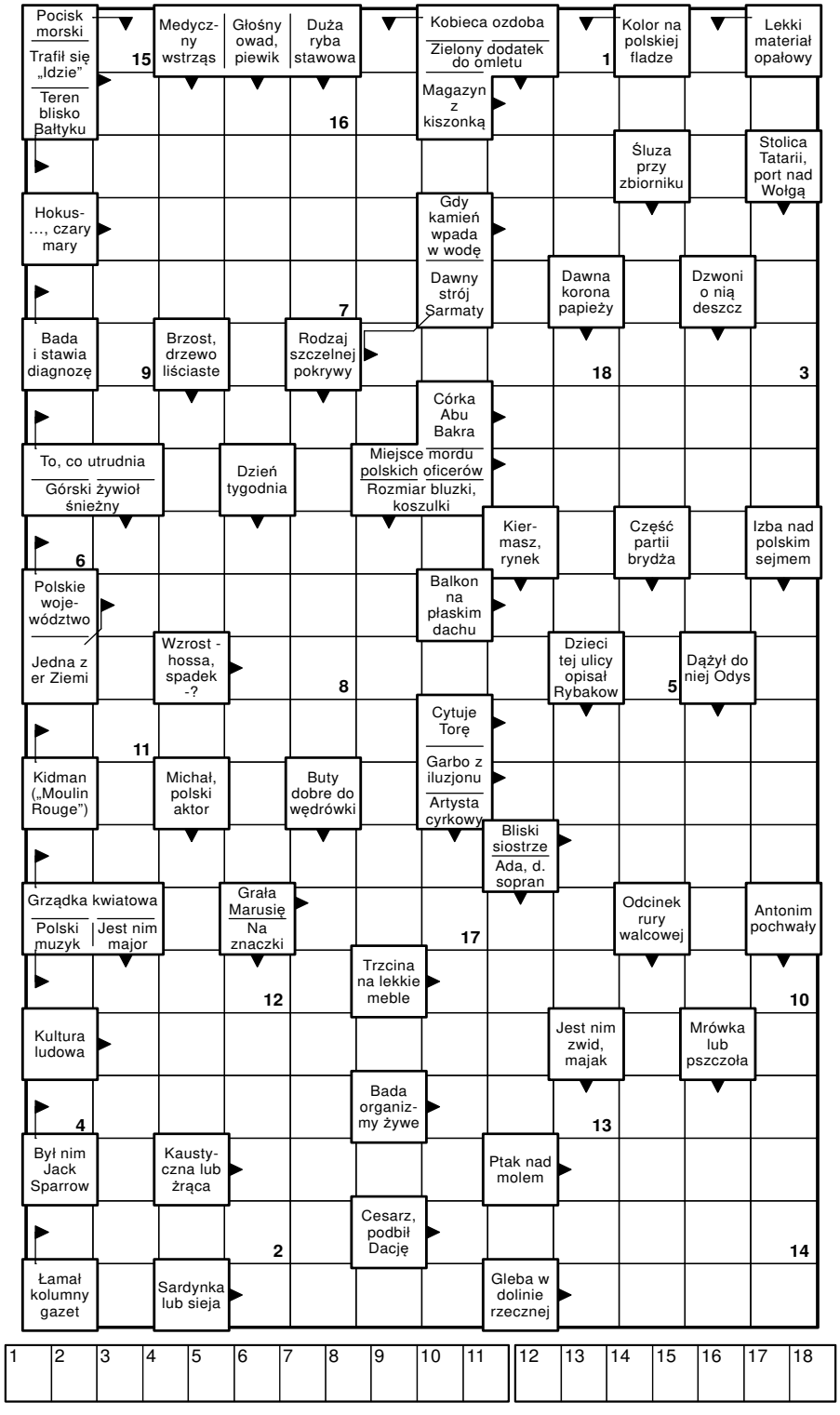
Wykonanie:
Mąkę przesiać do dużej miski. Dodać proszek do pieczenia, cukier puder oraz szczyptę soli i wymieszać. Następnie dodać zimne masło pokrojone w kostkę i rozetrzeć składniki palcami, aż powstanie kruszonka. Wbić jajka, dodać żółtka i szybko zagnieść gładkie, jednolite ciasto. Ciasto podzielić na dwie części — większą przeznaczyć na spód, mniejszą na kratkę. Obie części owinąć folią spożywczą i włożyć do lodówki na ok. 30 min. Do misy miksera przełożyć miękkie masło i utrzeć je z cukrem na jasną, puszystą masę. Stopniowo dodawać po jednym jajku, cały czas miksując. Następnie dodać twaróg sernikowy, budynie waniliowe, ekstrakt waniliowy oraz skórkę otartą z cytryny. Całość zmiksować krótko, tylko do połączenia składników. Formę o wymiarach ok. 24 × 36 cm wyłożyć papierem do pieczenia. Większą część schłodzonego ciasta rozwałkować i wyłożyć nią dno formy. Spód nakłuć widelcem w kilku miejscach. Na przygotowanym spodzie równomiernie rozprowadzić masę serową. Mniejszą część ciasta rozwałkować na placek o grubości ok. 3-4 mm. Pokroić go w paski o szerokości ok. 1-1,5 cm. Paski ułożyć na powierzchni sernika, tworząc gęstą kratkę. Dla uzyskania ładnego koloru paski można posmarować roztrzepanym jajkiem. Piekarnik nagrzać do 170°C. Sernik piec przez ok. 65-75 minut, aż kratka nabierze złocistego koloru. Po upieczeniu pozostawić ciasto w lekko uchylonym piekarniku przez ok. 15 minut, następnie wyjąć i całkowicie ostudzić. Przed podaniem schłodzić sernik w lodówce przez kilka godzin, najlepiej przez całą noc. ■

Fot. Pixabay

eprasa.pl 86ac1a63ca

Krzyżówka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 25-26 CZERWCA

Poziomo: KROKUS - AUTKO - OMOMIERZ - SERIA - MAKSI - KARPATKA - DERBY - RIKSZA - ATLAS - SOLORZ - NOWAK - BARAN - ALINA - SZABLON - SZCZAW - EGIPT - SKWIERK - BROKAT - KANIA - ELEKTOR - ROMA - UGÓR - UROK - NORWID - BURA - LENNO - EPOLET - IGOR - TANK - BAŃKA - AWARIA

Pionowo: ROSATI - OBSZAR - LUNETA - HOMER - KULA - OREGON - KORPUS - ORSZAK - KÓRNIK - MUMIA - ZARAZA - TRWOGA - SIATKA - ZNAWSTWO - RUDERA - ARMADA - NALEWKA - ŁUZA - ETNOLOGIA - ROBOTA - KARL - WINIEN - OKULAR - SKOS - BANAN - PRIAM - RENI - IRYS - KARTKA - AGATKA

Hasło: Gustowny drobiazg

Uśmiechnij się!

Rozmawia dwóch pijaczków:
– Czemu ty Franek, jak podnosisz kieliszek, to masz zamknięte oczy?
– A bo ja żem żonie obiecał, że do kieliszka nie zajrzę.
***

Żona w delegacji. Kowalski zawozi syna do przedszkola:
– To nie nasze dziecko – słyszy w pierwszym.
– Nie znamy tego chłopca – słyszy w drugim.
Jadą do trzeciego, czwartego... Wszędzie to samo. W końcu syn mówi:
– Tato, zaliczamy jeszcze jedno przedszkole i jedziemy do szkoły, bo się na lekcje spóźnię.
***

Dzwonek do drzwi – mały Jaś leci otworzyć. Po chwili przybiega do ojca:
– Tato, ten komputer naprawdę przyniósł święty Mikołaj?
– Oczywiście.
– Bo facet mówi, że jakieś raty niezapłacone.
***

Lekcja przysposobienia obronnego. Nauczyciel do ucznia:
– Które krwotoki są groźniejsze: zewnętrzne czy wewnętrzne?
– Wewnętrzne.
– A dlaczego?
– Bo trudniej pacjenta obandażować.
***

– Henia, ile ważysz?
– W okularach 110 kilogramów.
– Dlaczego w okularach?
– Bo bez nich nie mogę odczytać wyniku.
***

– Jest tatuś?
– Nie, wyjechał na dwa tygodnie nad morze.
– Na wypoczynek?
– Nie, z mamą.
***

Dwóch malców siedzi w piaskownicy i dyskutuje:
– Mój tata jest najszybszy na świecie.
– A wcale, że nie!
– A wcale, że tak! Jest urzędnikiem. Pracuje codziennie do piątej, a w domu jest piętnaście po czwartej.

eprasa.pl 86ac1a63ca

Litwę dusi fala upałów, meteorolodzy jednak zapowiadają już ochłodzenie

Litwa doświadcza jednej z najbardziej intensywnych fal upałów w historii pomiarów. Padły już trzy rekordy temperatury, a meteorolodzy nie wykluczają, że kolejne mogą zostać jeszcze pobite.

Honorata Adamowicz

Choć do absolutnego rekordu kraju wciąż brakuje ponad jednego stopnia, obecna fala gorąca już zapisała się w historii czerwca. Jednocześnie synoptycy zapowiadają, że po kilku dniach ekstremalnych temperatur nadejdzie wyraźne ochłodzenie.

Jeszcze przez najbliższe dwa dni na południu i południowym wschodzie Litwy temperatury mogą osiągać 30-31 st. C **Fot. Marian Paluszkiewicz**

TRZY REKORDY W CIĄGU JEDNEJ DOBY

— 28 czerwca padł rekord najwyższej temperatury dla tego dnia, a jednocześnie został ustanowiony rekord najwyższej temperatury w całym czerwcu. Minionej nocy odnotowano również rekord najcieplejszej czerwcowej nocy. Łącznie ustanowiono więc trzy rekordy. Dziś spodziewamy się także pobicia rekordu temperatury dla 29 czerwca — wczoraj, 29 czerwca, powiedział nam meteorolog Gytis Valaika.

Jednocześnie podkreślił, że nie chodzi jeszcze o rekord absolutny.

— W niedzielę w Polsce odnotowano najwyższą temperaturę w historii pomiarów — 40,5 st. C. Rekord padł w miejscowości położonej przy granicy polsko-niemieckiej. Na Litwie do absolutnego rekordu jeszcze trochę brakuje. Wynosi on 37,5 st. C, podczas gdy w niedzielę najwyższa zmierzona temperatura osiągnęła 36,3 st. C — powiedział Gytis Valaika.

POD „KOPUŁĄ CIEPŁA"

Meteorolog zwrócił uwagę, z podobnymi temperaturami zmaga się obecnie niemal cała Europa.

— To zjawisko dotyczy praktycznie całego kontynentu. Europa znajduje się pod wpływem tej samej fali upałów, określanej w anglojęzycznych mediach jako „kopuła ciepła" (ang. heat dome – przyp. aut.). Większość Europy zmaga się obecnie z bardzo wysokimi temperaturami — podkreślił rozmówca „Kuriera Wileńskiego".

Dobrą wiadomością jest to, że upały nie zakończą się gwałtownie.

— To akurat dobra wiadomość, ponieważ nagłe ochłodzenie mogłoby przynieść silne burze. Tymczasem ochłodzenie będzie następować stopniowo. Mogą pojawić się przelotne opady deszczu i burze, jednak obecnie nic nie wskazuje na wystąpienie gwałtownych zjawisk atmosferycznych. Jeszcze przez najbliższe dwa dni na południu i południowym wschodzie Litwy temperatury mogą osiągać 30-31 st. C. Będzie już jednak o kilka stopni chłodniej niż obecnie. od czwartku ochłodzenie stanie się wyraźniejsze — powiedział meteorolog.

ORZEŹWIAJĄCY WEEKEND

Największa zmiana nadejdzie pod koniec tygodnia.

— W weekend temperatura w ciągu dnia może nawet nie przekroczyć 20 st. C. Dla wielu osób będzie to bardzo odczuwalna zmiana. Obecnie napływa do nas gorące powietrze z południa i południowego zachodu, natomiast pod koniec tygodnia zacznie napływać chłodniejsze powietrze z północy. Jeśli miniony weekend był wyjątkowo gorący, to nadchodzący, długi weekend zapowiada się już dość chłodno. W wielu miejscach temperatura może nie osiągnąć nawet 20 st. C. To będzie naprawdę duża zmiana — prognozuje specjalista.

GDZIE BYŁO NAJGORĘCEJ?

Najwyższe temperatury podczas obecnej fali upałów odnotowano w Druskienikach i na Vente.

— W Druskienikach termometry pokazały 36,3 st. C, a na Przylądku Vente 36,2 st. C. Szczegółową mapę temperatur dla całej Litwy opublikowałem już na profilu Meteo.lt na Facebooku. Można tam sprawdzić wyniki dla wszystkich regionów kraju, w tym Wilna, rejonu wileńskiego i solecznickiego — poinformował meteorolog. ■

eprasa.pl 86ac1a63ca

Upały a zdrowie. Obowiązki pracodawców i sposoby uniknięcia udaru cieplnego

Honorata Adamowicz

Fala upałów daje się we znaki nie tylko mieszkańcom, ale także służbom ratunkowym. Wysokie temperatury powodują wzrost liczby wezwań pogotowia, a lekarze i ratownicy ostrzegają przed groźnymi konsekwencjami przegrzania organizmu. Szczególnie zagrożeni są seniorzy, dzieci oraz osoby pracujące na otwartym powietrzu. Państwowa Inspekcja Pracy przypomina pracodawcom o obowiązku zapewnienia bezpiecznych warunków pracy podczas upałów.

— W czasie upałów liczba wezwań pogotowia ratunkowego wyraźnie wzrasta. Wysokie temperatury stanowią ogromne obciążenie dla organizmu i prowadzą do zaostrzenia wielu chorób przewlekłych. Najczęściej pogarsza się stan osób cierpiących na zaburzenia rytmu serca, nadciśnienie tętnicze, a także tych, którzy zmagają się z zawrotami głowy i innymi dolegliwościami wynikającymi z przegrzania. Jeśli nie przestrzega się podstawowych zasad bezpieczeństwa, skutki upałów mogą być bardzo poważne — ostrzega w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Mindaugas Kliukas, specjalista Wileńskiego Pogotowia Ratunkowego.

SENIORZY I DZIECI

Jak podkreśla specjalista, szczególnie narażone na skutki wysokich temperatur są osoby starsze oraz małe dzieci. Ratownicy apelują, aby w godzinach największego nasłonecznienia — od ok. 11.00 do 17.00 — unikać przebywania na zewnątrz i rezygnować z intensywnego wysiłku fizycznego na otwartym słońcu.

Najbezpieczniej jest pozostawać w cieniu i regularnie uzupełniać płyny. Odpowiednie nawodnienie jest kluczowe, ponieważ pozwala organizmowi skutecznie schładzać się poprzez pocenie.

— Równie ważny jest odpowiedni ubiór. Zaleca się noszenie lekkiej odzieży wykonanej z naturalnych materiałów oraz nakrycia głowy, które chroni przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych — podkreśla Mindaugas Kliukas.

REAGOWAĆ NATYCHMIAST

Najgroźniejszym skutkiem przegrzania organizmu jest udar cieplny. Dochodzi wówczas do zaburzenia termoregulacji — organizm przestaje skutecznie oddawać nagromadzone ciepło, a u poszkodowanego mogą pojawić się zaburzenia świadomości. Jest to stan bezpośredniego zagrożenia życia.

— W przypadku podejrzenia udaru cieplnego należy natychmiast przenieść poszkodowanego do cienia lub chłodnego miejsca, rozpocząć jego schładzanie poprzez przykładanie zimnych okładów lub wilgotnych ręczników oraz niezwłocznie wezwać pogotowie ratunkowe. Mimo trwającej fali upałów liczba przypadków udaru cieplnego pozostaje na razie niewielka. Nie zmienia to jednak faktu, że jest to jedna z najgroźniejszych konsekwencji długotrwałego przebywania w wysokiej temperaturze i wymaga natychmiastowej reakcji — przypomina Kliukas.

OBOWIĄZKI PRACODAWCÓW

W związku z wysokimi temperaturami Państwowa Inspekcja Pracy (VDI) przypomina, że upały stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, szczególnie dla wykonujących pracę na zewnątrz, w niewentylowanych pomieszczeniach lub przy dużym wysiłku fizycznym.

Pracodawcy mają obowiązek ponownie ocenić organizację pracy i ograniczyć ryzyko przegrzania, udaru cieplnego i słonecznego. Powinni zapewnić odpowiednią wentylację lub klimatyzację, możliwość schłodzenia się, dostęp do wody pitnej oraz przerwy w pracy. W biurach temperatura nie powinna przekraczać 28 st. C, a przy ciężkiej pracy fizycznej — 26 st. C.

Szczególną ochroną należy objąć osoby pracujące na zewnątrz. Prace powinny być planowane tak, aby ciężkie zadania wykonywać poza godzinami największego nasłonecznienia, a pracownicy muszą mieć możliwość pracy w cieniu. Należy zapewnić lekką, przewiewną odzież, ochronę głowy i oczu, przy jednoczesnym obowiązkowym stosowaniu wymaganych środków ochrony indywidualnej, np. kasków na budowach.

VDI przypomina, że podczas pracy na zewnątrz przy temperaturze powyżej 28°C pracownikom należy zapewnić specjalne przerwy nie rzadziej niż co 1,5 godz. W ciągu 8-godzinnej zmiany ich łączny czas nie może być krótszy niż 40 minut. ■

Upały stanowią poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, szczególnie dla wykonujących pracę na zewnątrz **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 86ac1a63ca

TVP WILNO

06.30 S. „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „Agatka”
07.35 S. anim. „Reksio”
07.45 „Jedzenie ma znaczenie”
08.10 „Ziołowa apteka”
08.20 „Pięknie przyprawiONA”
08.40 „Zakochaj się w Polsce”
09.05 S. „Wileńska Podcastownia”
10.00 S. dok. „Polskie dziedzictwo”
10.30 „Zaginione? Ocalone?”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Agatka”
11.50 S. „Tchnienie – na – tchnienie”
12.10 S. „Warto kochać”
12.55 „Info Wilno”
13.00 „Kulturalnie mówiąc”
13.25 „Panorama litewska”
13.35 „Anna Dymna – spotkajmy się”
14.00 „W światłach muzyki na bis”
14.10 S. dok. „Operacja „Gryf””
14.55 „Niezwykłe historie BiałoCzerwonych”
15.10 „Poland 4.0”
15.25 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15.45 S. „Klan”
16.05 S. „Barwy szczęścia”
16.30 „Agatka”
16.45 „Info Portal”
16.55 S. dok. „Zaginione – odnalezione”
17.10 „Biblioteka mądrości”
17.20 S. „Blondynka”
17.55 „Notatki”
18.10 „Info Wilno”
18.30 „Wileńszczyzna w obiektywie”
18.35 „Studio Wilno”
19.05 S. „Na sygnale”
19.30 „Jesteśmy stąd”
19.35 „Tchnienie – na – tchnienie”
19.55 „Niezwykłe historie BiałoCzerwonych”
20.15 „Program informacyjny”
20.45 S. „Nowa – Pacjentka”
21.30 „Zapomniani, odzyskani”
21.35 S. „M jak miłość”
22.25 „Kulturalnie mówiąc”
22.50 „Info Wilno”
23.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.15 „Studio Wilno”
23.45 S. dok. „Polskie dziedzictwo”
00.15 S. „Blondynka”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Nietubylcy
20.30 Panorama
21.00 Dajmy czadu!
00.00 Komedia

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od…do…
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 Dramat
00.40 S. „FBI”

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litewskie diamenty”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Co jest lepsze, sąsiedzie?
12.00 Wiara i życie
12.30 Legendy
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.25 Inteligencja niesztuczna
14.55 Dajmy czadu!
16.05 Drogi Boga są nieznane
16.05 Mój paszport kłamie
16.35 Kuchnia Beaty
17.30 S. dok. „Starożytne megamiasta”
18.30 S. „Dziedzictwo”
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Starożytne megamiasta”
20.30 Panorama
21.00 „Pisarz” dramat
22.30 S. „Farma Trolli”
23.20 Koncert

3

6.00 „La Maistas. Italija”
7.00 S. „Teściów nie wybierzesz“
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
13.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Dzikie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Szczęśliwy dom“
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.30 „GOAL’as“
22.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

BTV

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.35 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 Komedia
23.10 Film fab.

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 S. „Drogi partyzanckie”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Złote szaleństwo”
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 Wszystko jest mierzone
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Cel podróży
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo.
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.

6 VIASAT

6.00 „Limit”
7.00 „Samotny na zimnie”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „GOAL’as“
10.15 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
12.30 „Inny świat. Pakistan“
13.00 „Smaki świata z Bilim i Domem”
15.00 „Samotny na zimnie”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Kobra 11”
19.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
19.30 „GOAL’as“
19.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.00 Film fab.
23.50 S. „See”

eprasa.pl 86ac1a63ca

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Zakazany owoc"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Prawie żonaty"
10.00 S. „List pożegnalny"
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni"
12.00 S. „Lucifer"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Wydział Osób Zaginionych"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills"
19.00 S. „Lucifer"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Tatort"
22.55 S. „Wydział Osób Zaginionych"
23.55 S. „Cassandre"

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Kościół z bliska"
09.00 „Serwis Info"
09.15 S. „Czterdziestolatek"
10.15 S. „Ranczo"
11.10 S. „Komisarz Alex"
12.05 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Ukryte cuda europejskiej przyrody"
15.00 S. „Złoty chłopak"
16.00 „Serwis Info"
16.25 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 „Reporterzy"
19.25 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.30 S. „Prokurator"
22.25 „Mundial 2026"

TVP KULTURA

07.10 „Afisz kulturalny ekstra"
07.25 „Na festiwalowej scenie"
07.50 „Tamte lata, tamte dni"
08.30 „Reminiscencje z Opola"
09.00 S. „Pan wzywał, Milordzie?"
10.00 S. „Siedem życzeń"
11.05 „Weiser" dramat psych.
12.50 „Rewolta – 70. rocznica Czerwca"
13.15 „Ina Benita – dwa życia" film dok.
14.45 S. „Kosmos 1999"
15.50 „Śmierć nadejdzie jutro" film fab.
18.10 S. „Siedem życzeń" odc. 4
19.15 „Poszukiwacze zaginionych dzieł sztuki"
19.55 S. „Pan wzywał, Milordzie?"
21.00 „Czwarta siostra" spektakl
23.00 „Drive My Car" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów"
07.20 „Dlaczego krowa..."
07.30 „Anna Dymna spotkajmy się"
08.00 „Rączka gotuje"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.30 „Opowieści z Greenpointu"
12.50 Przepis dnia
13.00 „Polacy Światu"
13.10 S. „Komisarz Alex"
14.05 S. „Ranczo"
15.00 „Kod bezpieczeństwa"
15.30 „Moda na język polski"
16.00 Myśliciele
16.10 „To działa. Polskie innowacje bez granic"
17.00 S. „Zaraz wracam"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 „Gra słów. Krzyżówka"
18.30 Teleexpress
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Oko na Wschód"
19.45 „Info Wilno"
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie: Portret własny"
20.15 „Lasko-wik&Malicki"
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Wiedźmin"
22.45 S. „Ojciec Mateusz"
23.40 „Tygodnik Moralnego Niepokoju"

TVP HISTORIA

07.25 „Był taki dzień"
07.27 „Słownik polsko@polski"
07.50 „Odnaleźć Zaginione"
09.30 „Czterdziestolatek"
10.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
10.35 „Katedra NotreDame" film dok.
11.35 „Myśliciele"
11.40 „Ostatnie powstanie" film dok.
12.30 „Zamki kresowe"
12.50 „Kalendarz przyrody"
13.40 „Marzenie Leonarda" film dok.
14.35 „Niemy Niemen" film dok.
15.10 „Królowie"
15.35 „Czterdziestolatek"
16.20 „Zeldowicz" film dok.
17.05 „Sensacje XX wieku"
18.45 „Czas honoru"
19.30 „Koło historii"
20.00 „Historia Polski" film dok.
20.50 „Koło historii"
21.20 „Oficer"
22.15 „Geniusze i marzyciele" film dok.
23.10 „Nieznana wojna na Północy"
24.00 „Świadkowie czasu"

TRWAM

00:30 Kierownik duchowy Sekretarki Bożego Miłosierdzia
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Wykłady z kongresu
06:30 Muzyczne chwile
06:45 Sambodrom
07:30 O pani Zofii Sz...
08:45 Warkocz królewny Wisły
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Gaz ziemny w Polsce – początek historii
10:00 Papież Polak do Rodaków
10:35 Słowo życia
10:40 Święty na każdy dzień
10:45 Co by było gdyby zwierzęta mówiły? Niedźwiedź Wojtek
11:00 Informacje dnia
11:15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
11:45 Zew natury
12:00 Mocni w Wierze
12:35 Słowo życia
12:40 Ma się rozumieć
12:50 Święty na każdy dzień
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Człowiek przebaczenia i pojednania – ks. Michał Rapacz
13:55 Zgubić z oczu brzeg
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Perła krakowskiego kapłaństwa
16:00 O. Gabriel
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Jestem mamą
17:25 Przyroda w Obiektywie
17:40 Zdrowie z Bożej Apteki
18:00 Wierzę w Boga
18:30 Rajd Katyński
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Każdy maluch to potrafi
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Rotmistrz Pilecki Ofiarowanie

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.00 „Stare dobre rzeczy"
12.00 „Łowcy staroci"
14.00 „Remonty gospodarstw"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Gorączka złota"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 86ac1a63ca

TVP WILNO

06.30 S. „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 S. anim. „Agatka”
07.35 S. anim. „Reksio”
07.45 „Jedzenie ma znaczenie”
08.10 „Zioło-wa apteka”
08.20 „Pięknie przyprawiONA”
08.40 „Zakochaj się w Polsce”
09.05 S. „Kulturalnie mówiąc”
09.30 „Notatki”
09.40 „Jesteśmy stąd”
09.45 „Przestrzeń pamięci”
10.10 S. „Z Historią na Ty”
10.30 „Całkiem niezła historia”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 S. anim. „Zwierzaki Czytaki”
11.50 „Tchnienie – na – tchnienie”
12.10 S. „M jak miłość”
12.55 „Info Wilno”
13.00 S. dok. „Weterynarze z sercem”
13.25 „Szansa na sukces”
14.20 S. dok. „W cieniu zapomnienia...”
15.10 „Jak to działa”
15.25 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15.45 S. „Klan”
16.05 S. „Barwy szczęścia”
16.30 S. anim. „Zwierzaki Czytaki”
16.45 „Info Portal”
16.55 „Tygiel”
17.20 S. „Przystań”
18.05 „Portrety”
18.10 „Info Wilno”
18.30 „Wileńszczyzna w obiektywie”
18.35 „Studio Wilno”
19.05 S. „Na sygnale”
19.30 S. dok. „Szlakiem miejsc niezwykłych”
19.40 „Tchnienie – na – tchnienie”
20.00 „Całkiem niezła historia”
20.15 „Program informacyjny”
20.45 S. „Stulecie Winnych”
21.30 „Zapomniani, odzyskani”
21.35 S. „M jak miłość”
22.25 S. dok. „Weterynarze z sercem”
22.50 „Info Wilno”
23.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.15 „Studio Wilno”
23.45 „Przestrzeń pamięci”
00.10 „Pożyteczni.pl”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „7 dni w Kownie”
6.30 Pogoń
7.00 Droga
7.30 Spacery
8.00”Dajmy czadu!”
11.00 Dzień dobry, Litwa
12.40 „Oszołomiony” komedia
14.10 Koncert
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 S. dok. „Starożytne megamiasta”
18.30 Młodzież LRT OPUS
19.00 Koncert
20.30 Panorama
21.00 Opera
23.30 Oto kino
24.00 S. „Dzika Dolina”
00.35 Film dok.

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 Thriller
00.35 S. „FBI”

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „7 dni w Kownie”
6.30 Pogoń
7.00 Droga
7.30 Spacery
8.00 „Dajmy czadu!”
11.00 Dzień dobry, Litwa
12.40 „Oszołomiony” komedia
14.10 Koncert
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 S. dok. „Starożytne megamiasta”
18.30 Młodzież LRT OPUS
19.00 Koncert
20.30 Panorama
21.00 Opera
23.30 Oto kino
24.00 S. „Dzika Dolina”

6.00 „Zagroda marzeń”
7.00 S. „Teściów nie wybierzesz“
8.00 „Gliny”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Dzikie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Szczęśliwy dom“
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.30 „GOAL'as“
22.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

BTV

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 „Truckerzy”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Last Cop”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „911”
21.00 Film fab.
23.05 Thriller
01.00 S. „S.W.A.T.”

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo
08.30 S. „Drogi partyzanckie”
9.30 Dzisiaj jest dużo pracy
10.30 „Powstanie Czerwcowe 1941 w Kownie” film dok.
11.30 Koncert
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Koncert
14.00 S. „Stary”
15.30 „Wybieram naukę”
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 „Nasienie diabła” dramat
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 „Ziemia, która śpiewa” film fab.
23.30 Koncert

6.00 „Limit”
7.00 „Samotny na zimnie”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Sprzątacze domowi”
11.00 „La Maistas“
12.00 „Zaklęcia Kotryny“
12.30 „Inny świat. Pakistan”
14.30 „Samotny na zimnie”
16.00 „Limit”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra 11”
19.00 „Potępieni”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 Dramat
22.30 S. „See”
23.45 „Piekielna droga”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawie żonaty”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Wydział Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa“
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo

eprasa.pl 86ac1a63ca

i porządek"
21.00 S. „Tatort"
22.55 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych"
23.55 S. „Tatort"

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Rodzina (nie od) święta"
09.00 „Serwis Info"
09.20 „Janosik"
10.20 S. „Ranczo"
11.10 S. „Komisarz Alex"
12.05 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.40 „Magazyn Rolniczy"
14.00 Relacja z greckokatolickich uroczystości św. Piotra i Pawła w Chrzanowie
15.00 S. „Złoty chłopak"
16.00 „Serwis Info"
16.25 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 „Reporterzy"
19.25 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.25 „Mundial 2026"
01.30 „Paryż może poczekać" komedia

TVP KULTURA

07.05 „Afisz kulturalny ekstra"
07.15 „Reminiscencje z Opola"
07.45 „Tamte lata, tamte dni"
08.25 S. „Pan wzywał, Milordzie?"
09.25 „Klocki Zofii Stryjeńskiej" cykl dok.
10.00 S. „Siedem życzeń"
11.05 „Kontrakt" film obycz.
13.10 „Tajemnice kultowych seriali"
14.05 S. „Kariera Nikodema Dyzmy"
15.25 „Profesor na drodze" film TVP
16.40 „Personel" film obycz.
18.05 S. „Siedem życzeń"
19.15 „Muzeum Polskiej Piosenki"
19.30 „Informacje kulturalne"
19.55 S. „Pan wzywał, Milordzie?"
21.00 „Koncert"
22.30 S. „Sherlock Holmes – Morderstwo w Abbey Grange"
23.35 „Lęk" film fab.
01.20 „Drive My Car" film fab.

TVP POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów"
07.20 „Dlaczego krowa..."
07.30 „Przyrodnik na tropie"
08.00 „Okrasa łamie przepisy"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.30 „Polacy na ratunek Żydom"
12.50 „Przepis dnia"
13.00 Polacy Światu
13.10 S. „Wiedźmin"
14.05 „Giganci nauki"
15.00 „Polka po indyjsku" film dok.
16.00 Słowo daję!
16.10 „Zakochaj się w Polsce"
16.35 „20 x 20 lat TVP Kultura"
17.00 S. „Zaraz wracam"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 „Gra słów. Krzyżówka"
18.30 Teleexpress
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Ludzie z dobrego towarzystwa"
19.45 Info Wilno
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie"
20.15 „Laskowik & Malicki"
21.10 „Program informacyjny"
21.50 S. „Dom nad rozlewiskiem"
22.35 S. „Miłość nad rozlewiskiem"
23.25 Kabare-TOP Story
23.35 „Rozmowy (nie)wygodne"

TVP HISTORIA

07.15 „Był taki dzień"
07.20 „Słownik polsko@polski"
07.45 „Wojownicy czasu"
09.05 „Było, nie minęło"
09.30 „Czterdziestolatek"
10.15 „Towarzysze sekretarze..."
10.40 „Był taki dzień"
10.45 „Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie" film dok.
12.05 „Spuścizna" film dok.
12.55 „Rzecz Polska"
13.05 „Wszystkie kolory świata"
13.55 „Ex Libris"
14.15 „Nieznana wojna na Północy"
15.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
15.15 „Królowie"
15.40 „Czterdziestolatek"
16.35 „Rzeczpospolita niezłomnych" film dok.
17.00 „Sensacje XX wieku""
18.35 „Portrety Wojenne"
19.00 „Czas honoru"
19.45 „Generał Władysław Sikorski" film dok.
20.10 „Polskie Parki Narodowe" film dok.
20.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
20.40 „Oficer"
21.35 „Tajemnice kultowych seriali"
22.25 „Powstanie Zamojskie 1944" film dok.
23.15 „Polski El Greco" film dok.
24.00 „Sensacje XX wieku"

TRWAM

01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Rajd Katyński
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Każdy maluch to potrafi
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Myśląc Historia
06:10 Odnaleźć siebie
06:20 Jestem mamą
06:35 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 Moja sytuacja jest szczególnie trudna
08:20 Kurier Pana Boga
08:35 Zdrowie z Bożej Apteki
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Każdy maluch to potrafi
09:50 Słowo życia
10:00 Mocni Jego mocą
10:30 Sanktuaria polskie
10:50 Święty na każdy dzień
11:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
12:00 Muzyczne chwile
12:10 Mateczniki Polskości
12:25 Jestem mamą
12:40 Myśląc Historia
12:50 Odnaleźć siebie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Błogosławiona, która zaufała
14:10 Akwarelowy dotyk Świętych
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Historia we fraszkach od Mieszka po Staszka
15:45 Będziesz Miłował
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Na zdrowie
17:30 Rozmowy o edukacji
18:00 Po stronie prawdy
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:20 Odnaleźć siebie
20:30 Bóg z nami
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Przetrwaliśmy
23:30 Był człowiek posłany

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu"
12.00 „Łowcy staroci"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Samochód marzeń"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 86ac1a63ca

eprasa.pl 86ac1a63ca

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.
Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.
Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte.
Tel. +37066685855

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.
Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach.
Tel. 0 679 14150

RÓŻNE

Oddam aparat słuchowy. Wilno. Tel. +370 646 04 605

KAWIARNIA
SULTINIAI
• Smaczne pierożki z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91, +370 612 62339

UM
UTENOS MĖSA
SKUPUJEMY BYDŁO
• W całej Litwie
• Płacimy od razu
• Dogadujemy się szybko i łatwo
+370 620 33544
NAJWIĘKSZA RZEŹNIA W KRAJACH BAŁTYCKICH

Serwis pojazdów użytkowych poszukuje pracowników na stanowiska:
mechanik samochodowy,
elektryk samochodowy.
Oferujemy konkurencyjne wynagrodzenie 1200–3000 € netto (na rękę) miesięcznie oraz dobre warunki pracy.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem: **+370 655 15964.**

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości
Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej **(Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.**
Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem **tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.**
Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.
Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

KURIER WILEŃSKI
Prenumerata 2026
Na kolejny miesiąc trwa do 28 dnia każdego miesiąca
Wydanie codzienne (kod 0044)
Na miesiąc 10,00 €
Na 3 miesiące 28,00 €
Na 6 miesięcy 54,00 €
Wydanie magazynowe (kod 0172)
Na miesiąc 4,00 €
Na 3 miesiące 11 €
Na 6 miesięcy 21,00 €
Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów
Wydanie codzienne (kod 0227)
Na miesiąc 9,00 €
Na 3 miesiące 25,00€
Na 6 miesięcy 49,00€
Prenumerata dla czytelników za granicą
Wydanie codzienne
Na miesiąc 20 €
Na 6 miesięcy 120 €
Wydanie magazynowe
Na miesiąc 10 €
„Kurier Wileński" można zaprenumerować:
• w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
• drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;
Informacja pod nr. tel. (8-5) 260 84 44, Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius, kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

eprasa.pl 86ac1a63ca

Krokodyl znaleziony na osiedlu w Katowicach?

„Na pomoście od strony ulicy Piastów leży krokodyl!" — takie zgłoszenie tuż przed 8 rano niedawno postawiło na nogi katowickich strażników miejskich. Zgłaszająca kobieta podczas spaceru ze swoim psem zauważyła na deskach pomostu nad stawem Maroko na Osiedlu Tysiąclecia około 50-centymetrowego, egzotycznego gada. Natychmiast wycofała się na bezpieczną odległość i zaalarmowała strażników.
Na miejsce wysłano patrol. „Strażnicy z pełną ostrożnością podeszli do pomostu... Gdy funkcjonariusze zbliżyli się do „drapieżnika", napięcie nagle opadło. Egzotyczny potwór okazał się być gumową zabawką.
Fot. Pixabay

Miliarder chciał wybudować sobie prywatny tunel

Niemiecko-austriacki potentat motoryzacyjny i członek zarządu holdingu Porsche SE, Wolfgang Porsche wycofał się z kontrowersyjnego projektu. Miliarder zamierzał wybudować prywatny tunel o długości 500 m dla swoich samochodów.
Podziemna trasa miała biec z parkingu w centrum miasta — przez skaliste wzgórza w okolicach Salzburga — do podziemnego garażu przy zabytkowej XVII-wiecznej willi na obrzeżach. Biznesmen jesienią ub. roku uzyskał pozwolenie na budowę tunelu. Koszt szacowano na 10 mln euro. Projekt wywołał oburzenie wśród mieszkańców ze względu na historyczny charakter posiadłości. Sprzeciw wobec planów Porsche stał się symbolem walki z nierównościami społecznymi. Mieszkańcy Salzburga borykają się bowiem z niedoborem mieszkań i wysokimi czynszami. W szczytowym momencie protestów pojawiło się hasło: „Miasto dla wszystkich zamiast tunelu dla jednego". To właśnie ten opór zmusił miliardera do zmiany decyzji.

Wywóz muszli z wyspy traktowany jak kradzież

Podczas spaceru brzegiem morza trudno nie schylić się po ładną muszlę czy kamyk. Na Sardynii lepiej jednak tego nie robić. Wywóz piasku, muszli i kamieni z wyspy jest tam traktowany jak kradzież, a za próbę grozi grzywna od 500 do 3 tys. euro. Na samym lotnisku w Olbii w ciągu dwóch lat celnicy i karabinierzy zabezpieczyli ok. czterech ton piasku, kamieni i muszli wywożonych przez turystów. Skala zjawiska w całym regionie może być jednak większa.
Piasek i muszle podróżni najczęściej pakują do butelek, woreczków i plastikowych pojemników, licząc, że nie zwrócą niczyjej uwagi.
Fot. Pixabay

Fotomigawka

Upał? Nie słyszałam. Ja tu tylko „relaksuję się aktywnie" **Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA**

eprasa.pl 86ac1a63ca